

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostolpna petiltna vrsta
mali oglasi po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenem
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštovina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopis
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravištva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Nemoralna politika.

Jutri dobimo novo vlado, sestavljeno iz radikalne stranke in zastopnikov radičevcev. Dolžni smo slovenski javnosti da ob tem velikem mejniku demagoške stranke podčrtamo nekatere momente, ki so značilni v političnih metamorfozah te stranke. V vlado se združita dve stranki, ki sta po svojih političnih pogledih na ureditev države in administracijo države bili naravnost diametralno nasprotni. Radikalna stranka s Pašičem na čelu je bila izrazita zastopnica centralistične ureditve države, ker je hotela s tem zagurati velikosrbski ideji odločilno besedo v državi. Radičeva je Pašič pogazil ženevski dogovor. Šel je mirno preko določil krfskega pakta in se tudi ni menil za manifest od 1. decembra leta 1918. Njemu je bila vedno pred očmi misel, da zagotovo velesrbstvu v vsem državnem življenju prvo in zadnje besedo. V tej politiki je dobil od onega časa, ko je moral gospod Protić zapustiti stranko, v celotnem radikalnem klubu najtrdnjejše oporo.

Proti tej politiki so se vzdignili vsi oni, ki so hoteli res bratsko soživljenje jugoslovanov v državi. Slovenci in Hrvati so hoteli zavarovati svojo narodno individualnost in so šli iz teh razlogov v boj proti Vidovdanskim ustavi, ki je magna carta velikosrbske zamisli ureditve države. Slovenci so se postavili od vsega početka na parlamentarno stališče in so skušali po parlamentarni borbi in na zakonit način doseči izpremembo Vidovdanske ustave.

Drugo pot je ubral gospod Stjepan Radić. Neštetokrat je izjavilo vodstvo Radičeve stranke in tudi Radić sam, da obstoječega stanja v državi ne priznava. Neštetokrat so v slovenskih sklepkih strankinih instanc in na velikih ljudskih zborovanjih izjavljali, da se mora povrtni stanje pred 1. decembrom 1918 in da se šele potem hoče g. Radić pogajati s Srbi. Njegov program je bila samostojna Hrvatska, ki sme naznaniti značaj republike. S to mislijo je šel med hrvatski narod in med njim vršil v imenu te ideje največjo agitacijo, ki jo je sploh kdaj mogla kaka stranka izvesti. Celemu hrvatskemu narodu so dopovedovali, da je republika edina rešitev, zato so tudi vsak shod otvarjali z vzklikom: »Živela republika!« Agitacija je dobila med hrvatskim narodom tla in ves narod se je oklenil g. Stjepana Radića, misleč, da mu resnično izvaja republiko in neodvisno hrvatsko državo. V tem znamenju je šel hrvatski narod trikrat na volišče. In trikrat je odobril Radičevu blagovest o republiki in svobodni hrvatski državi.

Za te misli je nastopil g. Radić tudi misijonsko pot po celi Evropi. Šel je v Pariz, London in Moskvo. Včerajšnje belgrajske »Novosti« priobčujajo pod naslovom: »Nekdaj in danes« Radičev govor, ki ga je imel na tem misijonskem potu v Londonu. V tem govoru je rohnol proti armadi in radikalni srbski vladi, s katero Hrvatska ne more in ne sme nikdar napraviti sporazuma, ali kompromisa. V tem smislu je g. Radić tudi napisal nbroj člankov v svojem in v inozemskih listih.

Taktika za doseg svojih političnih ciljev mu je bila abstinencija. Z Belgradom ni hotel imeti ničesar opraviti, zato ni šel s svojimi poslanci niti leta 1920., niti po volitvah leta 1923. v belgrajsko narodno skupščino. To sredstvo se mu je zdelo tako učinkovito, da je pri tiskal kar najljutejše tudi na Slovence in bosanske muslimane, da zapuste belgrajski parlament in izberejo abstinencno taktiko. Živel je v veliki zablodi — in o tem je prepričan tudi ves hrvatski narod — da je abstinencna taktika edino uspešna poleg pomoči, ki jo bo dobil on gospod Stipica Radić za svoje cilje v inozemskih velesilah.

G. Stipica Radić se je na svojem potovanju po svetu kmalu sam prepričal, da so bili njegovi upi na inozemsko pomoč brezupni. V svetlih trenutkih in pod vtisom svojega potovanja po inozemstvu si je pa moral predložiti vprašanje, jeli abstinencna politika tudi uspešna politika. Kajti koncu leta 1923. je zavladoval med Radičevimi poslanci in v Radiću samem razpoloženje, da bi vendarle na kakšen način prišel iz svoje zavožene politike na teleno vejico, ko bi začel drugo politiko. Zlasti most, po katerem je kolikortoliko uspešno šel, mu je nudil takozvani ožji blok, ki se je stvoril v belgrajski skupščini s tem namenom, da pripravi pot za revizijo ustave. Po hudih in težkih bojih so bili verificirani Radičevi mandati

in po nič manj hudih in težkih bojih je prišlo do Davidovičeve vlade, ki se je v izdatni meri in v bistvenih točkah približala programu Slovencev in Hrvatov.

Radić je v svoji vrtoglavosti povzročil padec te vlade. Živel je v fiksnih ideji, da so volitve zadnja postaja popolne njegove zmage. Nikomur ni prikrival — to je sam neštetokrat izjavil in zapisal, tako sta govorila podpredsednika njegove stranke Maček in Predavec — da bo samo Hrvatska seljačka republikanska stranka pri novih volitvah dobila najmanj 120 mandatov. S Slovenci in Hrvati skupaj bi pa tvoril v novi skupščini absolutno večino. To je bila njegova vera in to je bila njegova demagoška fraza. Noben ugovor ni našel pri njem in pri njegovih oprodah odziva. Odziva ni našel tudi blagohoten opomin od strani njegovih zaveznikov, češ, da še ne pozna balkanskih volivnih metod. Zrušiti je hotel Davidovičevu vlado, ker je hotel za vsako ceno imeti nove volitve in po novih volitvah zagospodovati v belgrajski skupščini.

Volitve so prišle in so se vršile pod nezasišanim nasiljem in nezasišanim nezakonitostmi. Pašič je vzel šibo in je udaril po Radiću in njegovi stranki. Priznati moramo, da se je hrvatski narod v tej mukotrpni borbi naravnost sijajno obnašal. Ne tako pa njegov voditelj g. Stipica Radić. Ko je začutil šibo belgrajskega režima, je postal krotek, ponižen in prilizljiv. Na prvi udarec je zapustil bojno polje in v celoti kapituliral pred Pašičem in njegovim velesrbskim centralizmom. Zavrgel je republiko in sedaj že odkrito priznava v svoji izjavi v današnji »Politiki« v Belgradu, da je z republiko namenoma varal hrvatski narod. Sprejel je Vidovdanko ustavo in centralistično ureditev države, šel je tako daleč, da se je zavezal, da hoče pomagati izvajati vse določbe centralistične Vidovdanske ustave in s tem ravno ob tisočletnici spomina na hrvatsko kraljestvo parcelirati Hrvatsko na toliko in toliko županij. Z eno besedo: zavrgel je vse temeljne točke svojega programa, s katerim je šel med hrvatski narod in s katerimi je zbral okoli sebe celoten hrvatski narod. To je dejstvo, in preko tega ne bo mogel nikoli in nikdar iti in to bo konstatalira tudi zgodovina.

In ta gospod Stipica Radić si upa sedaj očitati drugim dvoiličnost in žonglirati s »klerikalizmom«! Ta gospod Stipica Radić si upa danes dati izjave, ki naj bodo programatične! Njegova programatičnost je brezprogramatičnost, njegova značajnost neznačajnost in njegova morala nemoralna. Nič drugega ne moremo reči o izjavah njegovega poslušnega nečaka Pavla Radića. Nezaslišano je, kar trdi v svojem pismu na g. Davidoviča, češ, da je ostala opozicija ovirala ostrejšo taktiko in da mu radi tega ni preostajalo drugega, nego da začne pregovore in dogovore z radikali. Ravno nasprotno je res. Pavle Radić je prepričan ostro borbo opozicije proti vladi, ker jo je vedno prosil, naj čaka z ostrejšimi sredstvi, dokler ne bodo verificirani Radičevi mandati. Vedel je zakaj to dela. Za hrbtom bloka je barantal za pogoje svoje kapitulacije.

Nova vlada pravi, da je vlada sporazuma med Srbi in Hrvati. To ni noben sporazum med srbstvom in hrvatstvom, to je samo političen dogovor med dvema voditeljema strank, med Pašičem in Radićem, katerih eden je po težkih porazih svoje nesrečne-politične populnoma klonil pod roko starčka gospodina Pašiča. Jasno je, da ta sporazum nima ničesar opraviti z onim velikim sporazumom, ki je pred očmi vseh pravih Slovencev in Hrvatov. Zato je tudi nesmiselno govoriti o sporazumu, če je eden od kompaciscentov zavrgel celoten svoj program, drugi pa triumfira v svoji centralistični objestnosti. Hrvatsvo bo pač pod to vlado pobiralo drobtinice, svoje usode si pa ne bo samo pisalo in odrejalo. Bolj kakor kdajkoli je danes hrvatski narod oddaljen od svojega sabora, simbola svoje samostojnosti in narodne individualnosti. Če so Hrvati s tem zadovoljni, je to njihova stvar. Mi Slovenci ne moremo nobeni sili in nobeni stranki na ljubo izjaviti, da nismo to, kar smo, namreč slovenski narod. Zato se tudi ne moremo odreči pravici, ki je posledica tega neizpodbitnega dejstva.

PAŠIĆ ODPOTUJE V LETOVIŠČE.

Belgrad, 17. julija. (Izv.) Iz vladnih krogov širijo vesti, da bo jutri zvečer Nikola Pašić odpotoval v Evian-les-Bains.

Sestavljanje nove vlade.

Belgrad, 17. julija. (Izv.) Posvetovanja za sestavo nove vlade so bila danes dopold. končana. Takoj zjutraj je predsednik radikalnega kluba Ljuba Živković obiskal Pašiča v njegovi vili ter ga obvestil o razpoloženju radikalnega kluba in o tem, da klub popolnoma soglaš s tem, da ostanejo v vladi vsi dosedanji radikalni ministri. Okrog pol 11 so nato obiskali Nikolo Pašiča radičevski kandidati za ministrska mesta Pavle Radić, dr. Superina, dr. Krajač in dr. Nikić. Pašič jih radi svoje boleznini ni mogel sprejeti in so odšli radi tega k predsedniku radikalnega kluba Ljubi Živkoviću, ki jim je dal potrebna navodila za njihovo delo v vladi.

Popoldne ob 1 je nato Marko Gjuričić odnesel na dvor ukaz o imenovanju nove vlade. Popoldne ob 5 je bil Marko Gjuričić zopet na dvoru, vendar se je kmalu vrnil v predsedstvo vlade in izjavil, da ukaz o imenovanju nove vlade še vedno ni podpisan. Zdi se, da so nastopile glade vojnega ministra težkoče in da to vprašanje ni moglo biti rešeno tako, kakor so želeli vladni krogi.

Nato je bila v predsedništvu vlade daljša seja, katere so se udeležili razni radikalni in

radičevski prvaki, ki so po seji izjavili, da bo nova vlada položila prisego jutri dopolne ob desetih.

Dasiravno ukaz še ni podpisan, so vendar zatrjevali, da je vse napravljeno in da je podpis ukaza izostal samo radi tega, ker je danes petek. Po stari dvorski tradiciji kralj namreč v petek in v torek nikdar ne podpiše važnejših stvari.

Nova vlada je sestavljena tako, kakor smo že včeraj poročali, le da se danes imenuje kot vojni minister general Dušan Trifunović. Glede podtajnikov pade odločitev šele v prihodnjih dneh.

Belgrad, 17. julija. (Izv.) Člani nove vlade so izjavili časnikarjem, da bo prihodnja seja narodne skupščine v ponedeljek 20. t. m., da pa še ni določeno, ali bo prišla vlada pred skupščino s kako deklaracijo ali bo seja brez nje, in bi se debata o vladni politiki vršila ob priliki razpravljanja o dvanajstih.

Belgrad, 17. julija. (Izv.) Danes zvečer je bil sprejet v avdienci pri kralju Pavle Radić, ki je za to avdienco zaprosil, da se zahvali kralju za sprejem radičevcev v vlado.

Sramotne izjave Stjepana Radića.

RADIĆ RAZKRINKUJE SAMEGA SEBE KOT DEMAGOGA — ON HOČE SRBE IN HRVATE ZEDINITI NE SAMO NARODNO, AMPAK TUDI VERSKO!

Belgrad, 17. julija. (Izv.) V današnji »Politiki« je priobčen dolg razgovor s Stjepanom Radićem. Priobčene so izjave, ki jih je dal Stjepan Radić 22. aprila t. l. v zaporu enemu od zakulisnih intrigantov. Izjave so sila dolge in obsegajo v »Politiki« dve strani. Priobčene so pod naslovom »Geneza sporazumac«. Te izjave so zelo značilne za prilizovanje Stjepana Radića in za njegovo pojmovanje javne morale.

V njih obrca in denuncira vse po vrsti, Pribičevića, Davidoviča, Korošca, Spaha, najbolj pa znanega prijatelja Jugoslovanov Seaton Watsona. O poslednjem pravi, da je hotel priti k njemu v zapor, da bi intrigiral, zato, da je potrebno, da ta angleški agent nikoli več ne pride v našo državo!

V izjavah najprej opisuje, zakaj je postal iskren monarhist. Poje veliko himno monarhiji in pravi o kralju, da je vzgojen v evropskem duhu in da bi lahko kraljeval tudi na Angleškem. Dalje govori o sporazumu z radikali ter izjavlja, da ne zahteva nobene revizije ustave in nobene avtonomije in da je njegov republikanizem bil le demagogija. Pravi, da je on sam diktiral znano izjavo Pavla Radića, podano 27. aprila t. l. in da bo šel, čim bo svoboden, pred kralja in tam ponovil vse tisto, kar je govoril Pavle Radić. Takrat da bo razbil vsako sumnjo v svojo iskrenost.

O Pašiču, katerega je preje vedno zmerjal z najbolj krepkimi izrazi, pravi zdaj, da je najbolj pošten, pameten in političen človek in da hoče on prav zato iti z radikali! Davidović ni politik. Korošec pa hoče spraviti vse pod svoj talar. Zato bo on, Radić, njegovo stranko pomalem pojedel! Zajedničarji so statisti. Pribičevići demokrati so pa ostali batinaši.

On sam je centralist, ker je videl, da samo na podlagi centralizma naša država lahko uspeva.

Na vprašanje, zakaj je lani upropastil Davidovičevu vlado, je Radić izjavil, da mu je bilo jasno, da se Davidovičeva vlada ne bo mogla držati in da Davidović ne bo vodil volitev. Zato je porabil priliko pod Davidovičevu vlado, da razvije volivno agitacijo. Vse, kar je govoril za časa Davidovičeve vlade, je bila demagogija. Dobesedno pravi: »Zato sem porabil priliko Davidovičeve vlade za volivno agitacijo. Vedel sem, da bo Davidović padel in da bo prišel režim PP, ki bo vodil volitve in nas zapiral. Mi smo radi tega morali že preje končati volivno agitacijo. Volitve pa so vojna — govoril sem, razume se, demagoško.«

Nato obširno razlaga, zakaj je bil republikanec. Republikanec ni bil nikdar z dušo in priznava, da je vlekel za nos vse Hrvatsko. Republikanizem mu je služil kot »šlager« in to najpreje proti habsburgovčini in komunizmu in v drugem redu proti »klerikalizmu«. Ta del njegove izjave je posebno zanimiv in se glasi tako-le: »Drugi razlog, ki ni znan in ki ga vam povem šele sedaj, je nevarnost od strani klerikalizma. Ta nevarnost je velika.

Evo, Korošec je tukaj! Tudi on je patriot in slovenski nacionalist, ali glava, glava mu je v Rimu. Veste, po mojem mišljenju je klerikalizem tako nevaren, da se naš hrvatski narod ne bo mogel prav ziti s srbskim narodom, dokler se ne osvobodimo Rima in to popolnoma. Hrvatje ne morejo priti v pravoslavje. To tudi ni potrebno, ker bi se pojavile velike in močne protiakcije. Toda jaz sem vedno razmišljal o tem, da bi se morala ustvariti hrvatska cerkev, neodvisna od Rima, narodna ki bi se lahko tekem časa spojila s srbsko pravoslavno cerkvijo. Zato je seveda treba tu di mnogo dela, ker ni dovolj, da je zato iz obraženstvo, ampak morajo to sprejeti tudi mase. Te pa so zelo občutljive. Kmetje in ve-ra! Tukaj je potrebno mnogo takta in mnogo opreznosti, ako nočete napraviti »džumbuse« Morebiti bo sčasoma mogoče uporabiti zat starokatoliško hrvatsko cerkev. To jaz seda samo mislim, ne vem pa še, ali je tako mogoče. No, vsekakor bo to lahko izpolnila take široka in močna organizacija, kakor je to HSS. Vse to je treba dobro premisliti in potem uporabiti ugoden moment. Tega pa sedaj ni. Ču bo zato, ko se malo pomirimo in srbsko-hrvatsko sodelovanje uredi državo. Po osvoboditvi je klerikalizem, kakor veste, tudi med Hrvat zelo narasel. Cele vasi, celi okraj, cela okrožja so prišla pod vpliv klerikalcev posebno v Slavoniji. E, bilo je zelo kritično. Klerikalci so agitirali, da bodo Srbi Hrvat »povlašili« itd. Vse je izgledalo, da so uspeli. To pa veste, kako je težko pozneje odpraviti klerikalno oblast iz naroda. Poglejte Slovenijo! To je torej bil drugi razlog, radi katerega smo vrgli v ljudstvo »šlager« republiko, ker je bilo to nekaj novega, neznanega in je izgledalo, kakor nekaj velikega. Drugega »šlagerja« sploh tedaj nismo imeli in tako smo uspeli, da smo na Hrvatskem ubili klerikalizem. Tretji razlog (namreč, zakaj je uporabil »šlager« republike) vam bom povedal pozneje. Sedaj vam lahko rečem samo to, da je prav tako psihološke narave. Veste, jaz mislim, da ni popolnega narodnega ujedinjenja brez verskega. Zato si vsak velik narod ustvari svojo lastno cerkev.«

Potem opisuje Radić protestantizem na Nemškem in izraža mnenje, da Nemci radi tega niso edini, ker niso vsi protestantje!

Nato nadaljuje: »Zato si moramo mi, ki hočemo izgraditi in ustvariti predpogoje za popolno duhovno hrvatsko-srbsko edinstvo, ustvariti svoje vero. Naravno, da to sedaj ni aktualno. Prešle bodo še generacije. Vendar bi naša generacija morala izpolniti vsaj en predpogoj in ta je, da se Hrvatje osvobodimo Rima.«

Nato Radić slika, kako si zamišlja sporazum z radikali in pravi, da radikali ne morejo odbiti radičevcev, ker radičevi sploh ne postavljajo nobenih pogojev. Kajti sodelovanje je tako, da se sploh ne smejo postaviti s strani Hrvatov kakih pogojev. On sprejema brezpogoje

vse in sprejema tudi tezo g. Pašiča brezpo-
gojno.

Končno ponovno denuncira Seaton Watson in sklepa z upanjem na dober uspeh, izjavljajoč, da sodelovanje radikalov in radičevcev lahko naredi iz države Alhambro.

Radića izpuste iz zapora.

Belgrad, 17. julija. (Izv.) Jutri bo po za-
pisegi novih ministrov seja ministrskega sve-
ta. Kakor izjavljajo radičevci, bodo že na tej
seji odločili, da se Stjepan Radić takoj izpusti
iz zapora, dočim se bo vprašanje, kako naj bi
se rešil njegov proces, razmotrivalo pozneje.
Pravtako bodo jutri razpravljali o usodi vod-
stva Radićeve stranke.

Trumbić odložil zagovornišтво Radića.

Zagreb, 17. julija. (Izv.) Včeraj dopoldne
je obiskal dr. Trumbić Stjepana Radića in mu
izjavil, da v sedanjih razmerah ne more več
biti njegov zagovornik in da mu vrača poob-
lastilo. Ko je dr. Trumbić Radiću vrnil po-
oblastilo, je takoj odšel.

HRVATSKA ZAJEDNICA.

Zagreb, 17. julija. (Izv.) Na včerajšnji
konferenci poslancev HZ in zagrebških članov
vrhovnega vodstva HZ je bilo sklenjeno, da se
jutri popoldne vrši shod organizacije HZ za
mesto Zagreb. Na shodu bodo poslanci HZ vo-
liverem pojasnili svoje postopanje in vzroke,
zakaj so se ločili od HSS. Shod se bo vršil v
prostorih HZ.

ODKLONJENA PONUDBA.

Zagreb, 17. julija. (Izv.) G. Samuel K o c-
fan, predsednik vrhovnega finančnega so-
dišča v pokoju, katerega so radičevci kandi-
dirali za svojega podtajnika v finančnem mi-
nistrstvu, je obvestil vodstvo HSS, da ne more
sprejeti te ponudbe, ker je član stranke g.
Ljube Davidoviča. Koga bodo radičevci kan-
didirali namesto g. Kocjana, se še ne ve.

>BALKAN< O NELOJALNOSTI RADIKALOV.

Belgrad, 17. julija. (Izv.) Današnji >Bal-
kan< takole označuje Pribičevića in njegov
sedanji položaj:

>Naši radikali so si dobro pomagali z go-
spodom Pribičevićem. Služil jim je bolj verno
kakor psiček. Reševal jih je in jih je lansko
jesen rešil končne propasti. Pomagal jim je
bolj kakor kdo drugi, da so si 8. februarja
izvojevali zmago. Povzročil je, da se je Pavle
Radić poklonil pred Pašičem — in tako radi-
kale in državo toliko zadolžil in s tolikimi do-
brimi deli obdaril, a radikali >dadoše mu no-
gu v ledja<.

PRIHODNJA SEJA SKUPŠČINE.

Belgrad, 17. julija. (Izv.) Predsedništvo
narodne skupščine je pismeno sklicalo skup-
ščinsko sejo na ponedeljek popoldne

Vojna v Maroku.

Madrid, 17. julija. (Izv.) Po zadnjih vesteh
se je položaj Francozov pri Uezanu zboljšal.
Na drugi strani pa so Kabili zasedli višine
Abd el Kaza, 20 km od Kaze.

Pariz, 17. julija. (Izv.) Na maroško bo-
jišče so odšle nove francoske čete. Vlada je
odposlala tudi maršala Petaina v Maroko, da
se z maršalom Lyauteyem posvetuje, kako bi
se čimprej dosegel odločilni uspeh proti Abd
el Krimu, kar bi potem olajšalo sklenitev
miru.

Pariz, 17. julija. (Izv.) Po poročilih iz
Feza je bila francoska posadka v Rhiani, 22
kilometrov severovzhodno od Uezana, ker sta
ji pošla živež in strelivo, primorana se udati
Kabilom. Posadka, ki šteje 2 častnika, 10
francoskih vojakov in 15 senegalskih zamor-
cev, je odvedena v ujetništvo.

Berlinsko pismo.

Solske počitnice so se pričele in praznosta
na cestah je postala vidna. Vsakdo beži iz
vročega, prašnega in nemirnega mesta na de-
želo, daljše ali bližje od Berlina, kakor pač to
dopuščata čas in denarne razmere. Sicer je
srednji stan letos bolj doma kot bi bil sicer,
posledica krasnih binokostnih praznikov, ki so
zapeljali ljudi k zapravljanju, čigar posledice
se sedaj že deli občutijo.

Kakor pa je splošno življenje zaspalo, da
v jeseni nanovo počivi okrepljeno po poletnem
počitku, tako nasprotno živahno deluje zuna-
nja politika. Po kontrolni noti je prišel odgo-
vor na nemško noto glede zračnega prometa.
Dasi so v njej dovoljene nekatere olajšave, a.
pr.: nosilnost nemških letal je zvišana na
900 kg, so na drugi strani novi pogoji, ki stav-
ljajo nemškemu letalstvu nove zapreke in ovi-
re. Omejeno naj bo število letalcev, ententa
naj ima strogo kontrolo vseh letalskih učencev
in letal. Da vse to ne vpliva na nemško jav-
nost tolažilno in pomirjevalno, prav lahko ra-
zumemo, če gledamo dan za dnevom slike ame-
rikanjskih in angleških letal, orjakov, ki lahko
nosijo s seboj bombe za par 1000 kg. Zato pa
je jasno, da zahtevam zaveznikov nobena, še
tako miroljubna vlada ne bo ugodila v polni
meri.

Zato pa je tudi jasno, zakaj Nemčija ško-
doželjno gleda na neuspehe francoskega pro-
metnega letalstva. Posebno zadoščanje je pri-
aesla vest, da je ~~Španja~~ preklicala koncesijo

London, 17. julija. (Izv.) Kakor javlja
>Daily News< iz Tangera, so Kabili napadli
poštni avto na cesti Tanger—Tetuan in ubili
2 osebi, 4 pa ranili.

KONVENCIJE MED ITALIJO IN NAŠO DRŽAVO.

Rim, 17. julija. (Izv.) Po poročilih listov
bodo firenške konvencije, sklenjene med našo
državo in Italijo, v soboto popoldne podpisane.

IZDAJSTVO V AVENTINSKI OPOZICIJI.

Rim, 17. julija. Aventinski dokument o
moralnem vprašanju glede vladne odgovornosti
za Matteottijev umor, ki ga je včeraj ob-
javila fašistovska >Epoca<, je prišel v fašistov-
ske roke polom izdajstva. Dokument je bil
napravljen v šestih izvodih. Kdo je izdajstvo
zakrivil, še ni dognano. Dokument bi bil mo-
ral iziti istočasno v vseh opozicijskih listih.
Sedaj jih je vlada prehitela, ki je dala v >Tri-
buni< in za njo v vseh režimskih listih objavi-
viti istočasno z opozicijskim dokumentom
predlog generalnega državnega pravdnika
Sanloria v zadevi De Bona, ki trditve prvega
dokumenta indirektno izpodbija. Vsekakor se
iz vsega vidi, da je fašizmu novi nastop opozi-
cije z moralnim vprašanjem skrajno nepri-
jeten. Dokument je objavila vlada zato, ker je
vedela, da bi ga opozicija drugače spravila
med ljudstvo potom tajnega tiska.

KRIZA V PRAGI.

Praga, 17. julija. (Izv.) Vladni krogi pre-
sojajo notranjepolitično krizo povsem mirno.
Za danes je sklican ministrski svet, v katerem
se bo pretresel položaj in sklenilo, kar je po-
trebno, da se konflikt izravna. Dasi izjavlja
nacionalno-demokratsko >Češke Slovo<, da
bo minister Franke, čim se vrne v Prago, po-
dal demisijo, je okolica ministrskega pred-
sednika Svehle prepričana, da se bo kriza v
najkrajšem času ugodno rešila. >Lidove Listy<
poročajo sledečo epizodo, ki osvetljuje dogod-
ke, iz katerih je nastal konflikt: ko je po ostri
debaty v odseku dvajsetorice poslanec dr.
Kramar vprašal ministra dr. Beneša, če je pa-
peški nuncij M a r m a g g i zares prekršil su-
verenost države, je minister odgovoril, da je
nuncij, posegajoč v cerkvenopolitične zadeve,
storil samo svojo dolžnost in se s tem na
noben način ni pregrešil proti suverenosti
države. Nato je minister Stribrny, čegar ostri
nastop kakor znano, niti lastna stranka ni
odobravala, demonstrativno zapustil odbor
dvajsetorice.

PODRŽAVLJENJE ANGLEŠKIH RUDNIKOV.

London, 17. julija. (Izv.) Kongres rudar-
skih delavcev je enoglasno sprejel resolucijo,
ki zahteva podržavljenje rudnikov.

ANGLIJA NA ESTONSKIH OTOKIH.

Newyork, 17. julija. (Izv.) Po tukajšnjih
vesteh se je Anglija pogodila z Estonijo, da
jej da v zakup otoka Dagoe in Oesel, ki ležita
pred vhomom v finski zaliv. Estonija si pri-
drži suverenost nad tema otokoma, dočim dobi
Anglija pravico, da tam osnuje mornariško
postajo, zgradi trdnjave in da izkoriščati on-
dojne prirodne zaklade. Ta angleška akcija je
naperjena proti sovjetski Rusiji.

ZAROTA PROTI TURŠKI REPUBLIKI.

Berlin, 17. julija. (Izv.) Kakor poročajo
listi, je policija v Carigradu razkrila obsežno
zaroto proti republiki. Več oseb je že areti-
ranih.

DEFICIT V NEMSKEM DRŽAVNEM PRO- RAČUNU.

Berlin, 17. julija. (Izv.) V davčnem odbo-
ru je državni finančni minister podal pregled
o proračunskem načrtu za 1925 in poudarjal,
da bo za leto 1926 še slabše izpadel, če se ne
bodo zvišale gotove postavke. Doedanji pri-
manjkljaj znaša 385 milijonov mark, a se bo
pri istem bilanciranju prihodnje leto zvišal na

600 do 700 milijonov. Tak primanjkljaj pa
utegne spričo rastočih reparacijskih bremen
postati nevaren. Treba bo torej zelo varčevati.

BREZPOSELNOST NA NEMSKEM.

Duisburg, 17. julija. (Izv.) Zelezarsko
podjetje Friedrich-Albert-Hütte tvrdke Krupp
v Rheinhausnu je bilo primorano radi pomanj-
kanja naročil ugasniti dva plavža. Radi tega
je 500 delavcev brez posla.

MEDNARODNI ZDRAVNIŠKI KONGRES.

Nancy, 17. julija. (Izv.) Včeraj se je tukaj
pričel mednarodni zdravniški kongres, na ka-
terelega je prihitelo do 400 francoskih in drugih
zdravnikov.

ŠTRAJK V BELGIJI.

Bruselj, 17. julija. (Izv.) Vsi kovinski de-
lavci pokrajine Liättich so se štrajku pridru-
žili.

ZOPET ROPARSKI NAPAD NA BOLGARSKEM.

Sofija, 17. julija. (Izv.) Vas Gorena Ze-
lezna v trojanskem okraju je napadla ropar-
ska tolpa, ubila davčnega eksekutorja in dva
kmeta, izropala več hiš in odnesla velik plen
v denarju in blagu. Roparje zasledujejo orož-
niki in vojaki.

AVTOMOBILSKA NESREČA.

Rim, 17. julija. (Izv.) Blizu Girghetija se
je zvrnil tovorni avto, na katerem je bilo 40
oseb. 12 je mrtvih, več pa ranjenih.

VELIKANSKA POVODENJ NA KOREJI.

Washington, 17. julija. (Izv.) Po poročilih
iz Koreje je tam velikanska povodenj, pri ka-
teri je utonilo čez 3000 ljudi.

**Kdor jo pozna, je ne more prehvaliti,
Vsak dan Bonatti-čokolado mora piti.**

Dijaško romanje v Rim.

Z ozirom na romanje, ki ga priredi v av-
gustu >Počitniška zveza<, javljamo sledeče:

1. Dne 18. avgusta se zberejo udeleženci
v Ljubljani, dne 19. avgusta zjutraj odhod v
Rim.

2. Vsakdo si mora preskrbeti pri pristoj-
nem okrajnem glavarstvu jugoslovanski potni
list. (Treba je predložiti domovnico in foto-
grafijo.)

3. Brzovlak tja in nazaj, III. razred stane
475 Din. Romarska legitimacija, ki velja ob-
enem kot italijanski vizum stane 68.50 Din.

4. Vozne listke do Rima kakor tudi ro-
marske legitimacije bomo naročili skupaj, da
se prihrani vsakemu nepotrebni trud.

5. Vožnjo je možno prekiniti dvakrat tja
in dvakrat nazaj. Tja grede v Benetkah in Fi-
renci ali pa obratno. O tem se dogovorimo.

6. V Rimu bodo stanovanja preskrbljena;
hrano pa si bo preskrbel vsak sam, ker pride
tako veliko cenejše. Celokupni stroški bodo
znašali minimum 1500 Din.

7. Ker nujno rabimo natančno število
udeležencev, pozivljamo, da se vsakdo, ki mi-
sli potovati, pa najsi se je že javil, prijavi do
28. t. m. Prijavi mora priložiti svoj potni list,
ter 500 Din, s katerimi mu preskrbi zveza
vozni listek, romarsko legitimacijo in italijan-
ski vizum.

8. Prijavi se lahko ustmeno in pismeno
do 28. t. m. v Akademskem domu, Miklošiče-
va cesta 5, od 11. do 12. vsak dan, — Za od-
bor: Predsednik.

francoski letalski družbi radi pogostih nesreč.
Tudi dogodki na Kitajskem, ki so, kot znano
naperjeni predvsem proti Angležem in Japon-
cem, so bili tu z velikimi simpatijami napram
Kitajcem komentirani. Dejstvo, da uvidijo
merodajne velesile na vzhodu napako, ki so
jo napravile med in po vojni s tem, da so vzeli
nemškimi in avstrijskim državljanom eksteri-
torijalne predpravice, je prišlo precej pozno.
Mogoče še celo prepozno, ker so domačini vi-
deli sami nesložnost med tlačitelji. Listi pa
pristavljajo, da ima morda Spengler s svojo
knjigo: >Der Untergang des Abendlandes<
popolnoma prav, da se je naša evropska kul-
tura preživela. In če je to res, potem naj bi
vsi beli narodi sveta delali na medsebojno
složnost. Vendar pa ravno o tej složnosti niti
med narodi niti med plemeni še dolgo go-
vora ni.

Edini kraji, kjer je živahno vrvenje prej
ko slej, so kolodvori. Vse hiti v kopalnišča na
Severno ali Vzhodno morje, ali pa v gore na
češko ali pa bavarsko mejo. Posebno oni, ki
potujejo v Avstrijo, in to število je silno viso-
ko, nadaljujejo letovišče še ali na Tirolskem
ali pa v Italiji.

Vprašamo se, zakaj primeroma malo lju-
di prihaja v Jugoslavijo, ko imamo v
Sloveniji, v štajerskih zdraviliščih vendar mo-
derne naprave, ki so znane po celi Evropi.
Posebno pa lepota naše dalmatinske obale, čig-
ar krasoto smo že videli v B. v marsikaterem
filmu, se prav lahko meri z italijansko rivi-
jero. Četudi ni morda one rafinirane udobno-

sti, pač tujec pri nas vidi več narave, resnič-
ne stare in kulturne lepote v starih mestih
Dalmacije. Kaj je torej vzrok, da ljudje pač
potujejo na potu z Dunaja v Trst skozi Jugo-
slavijo, pa niti v sanjah ne mislijo na to, da bi
si Slovenijo le malo ogledali.

Prvi vzrok leži v tem, da je naša tujsko-
prometna propaganda in reklama premalo ži-
vahna. Po prevratu se je po mnenju vseh lju-
di Balkan ne samo politično, temveč tudi ge-
ografsko pomaknil preko takratnih mej proti
ostali Evropi. To pa ne odgovarja v vseh ozi-
rih resnici in naša prv askrb bi morala biti,
uj dojad a es oms ap 'omezuzep uapnfy ap
da pojrn Balkan ni skupno ime za neurejene
razmere. — Drugi vzrok pa so razne neprilike
pri carinski reviziji, ki je menda izmed na-
sledstvenih držav najstrožja na jugoslovanski
meji.

Imel sem že o raznih prilikah sam opra-
viti z uradniki, ki bi bili pač po svojem vede-
nju in postopanju vsega prej sposobni, kakor
pa delati službo, in sicer neprijetno in nehva-
ležno službo carinskega preglednika. Pri tuj-
cu je od prvega utisa dosti odvisno. Če je ta
skvarjen, je ves trud zaman. Uradništvo naj
se predvsem zaveda, da reprezentira državno
oblast in naj s primerno taktostjo postopa z
občinstvom. Nek gospod, akademsko izobra-
žen mi je marsikaj v tem oziru povedal in na-
svetoval. Bil je ravnar v Avstriji, Jugosla-
viji, Nemčiji in Italiji. Del njegovega govora
sem napisal v teh vrstah. V ostalem pa je po-
udarjal nizke cene in, za nemške razmere se-

Beležke.

>Jutrova< zabava. Spričo prevare, ki so
jo zagrešili radičevci napram svojim zavezni-
kom, vprašuje >Jutro<, kako je mogoče, da
naši poslanci niso že prej spoznali radičevcev,
in se posmehuje dr. Korošcu, češ da se je v
svoji >kratkovidni politiki< zopet pošteno vra-
čunal in da je zato vse >klerikalno< zabavlja-
nje proti radičevcem obnem tudi obsojanje
dr. Koroščeve >šlepotec<... Po tej >Jutrovi<
logiki bi ravnotako lahko tudi mi vpraševali,
kako da samostojni demokratje niso že prej
spoznali svojih zaveznikov radikalov, da so se
dali zdaj od njih tako opehariti? In tudi mi bi
na ta način lahko očitali gg. Pribičeviću in
Žerjavu, da sta se v svoji kratkovidni politiki
zopet pošteno vračunala, radi česar je vse za-
bavljanje njunega časopisja proti sporazumu
RR obnem tudi obsojanje Žerjavove in Pribi-
čevićeve šlepotec. Ne, prepustimo tako dovtip-
kanje >Jutru<, če se mu ljubi s tem zabavati
sebe in svojo publiko. Mi pa ne moremo reči
drugega kot to: kakor v zasebnem mora vel-
jati tudi v političnem življenju kot vrhovno
načelo morala. Če je na eni strani ni, ne
more druga stran nič za to. Poštenost in zna-
čajnost bo vedno zaupala v poštenost in zna-
čajnost, a proti zavratni prevari ne zavaruje
človeka nobena še tako velika pamet in mo-
drost. In kjer se zgodi nemoralna, tam je treba
nemoralno obsoditi, in tam škodoželjnosti ne
sme biti mesta. Postavljamo nasproti >Jutro-
vi< pisavi izjavo dr. Korošca, ki je način, ka-
ko so postopali radikali s svojimi zavezniki
samostojnimi demokrati obsodil kot nedosto-
jen in nekorekten, čeprav so samostojni de-
mokrati njegovi najsrditelji nasprotniki. Ne-
koliko noblese bi javnost tudi od strani >Ju-
tra< rada doživela...

Zavoljo reda in miru! Na naš poziv, naj na-
vede kakšen stvaren dokaz za svojo trditve, da
se je naša država pod vlado Narodnega bloka in
poglavito po zaslugi SDS vsesplošno konsoli-
dirala in okrevala, se je zdaj vendar oglašil
Žerjavov popoldnevnik in sicer s tem, da pri-
zna, da nima nič pokazati. Opravičuje pa svojo
vlado takole: >Smešno je očitati vladi Narod-
nega bloka, da ni sanirala državnega gospo-
darstva, da ni odpravila vseh defektov v
državni upravi in administraciji in da ni zado-
voljila ljudstva v njegovih življenjskih potre-
bah. Za to ogromno delo ni imelo časa zlasti
še, ker je morala vpostaviti v državi red in
mir, ki ga pod opozicijsko vlado ni bilo. Ta
težka naloga (namreč produktivno delo za
državo in ljudstvo) čaka novo vlado RR. —
Tako torej. Časa ni imela vlada PP za naj-
nujnejša in najvažnejša gospodarska in soci-
alna vprašanja, ker je morala šele delati mir
in red po državi (zdaj v 7. letu ujedinjenja
ozir. po šestih letih izdaj vojne, ko so celo naj-
bolj zrevolucionirane države že davno napra-
vile red in mir v svoji hiši!), ki ga pod Davi-
dovićevo vlado ni bilo! Ker pa nam je zares
čisto nepoznano, kakšen je ta mir in red, ki ga
je morala vlada PP šele delati v državi, in ker
nam je istotako popolnoma nepoznano, da je
bil pod Davidovićevo vlado v naši državi nered
in nemir, moramo žalibog zopet biti nadležni
in zaprositi Žerjavov list, da nam vse to malo
bližje pojasni in razloži, posebno pa da nam na
podlagi konkretnih dejstev dokaže, da je vlada
Pašič-Pribičević-Zerjav delala red in mir, vla-
da Davidovič-Korošec pa nered in nemir. To
so vse stvari, ki ne samo nas, marveč celo slo-
vensko javnost silno zanimajo; zraven je pa
tudi v državotvornem interesu, da se take
stvari razčistijo in v pravo luč postavijo, zlasti
ker živi slovenska javnost v prepričanju, da
sta se pod režimom Davidovič-Korošec red in
mir začela, pod režimom Pašič-Pribičević-
Žerjav pa spet nehala. Naj torej >Narod< tudi
tu napravi lep red in mir.

veda prvovrstno hrano v zdraviliščih. Samo
avtomobilne vožnje je dejal, so pretirano dra-
ge, kar posebno na tujce, ki so v vlemestih
na avtomobile navajeni, neprijetno vpliva. Go-
tovo je bil on eden izmed onih, ki so z razu-
mom, sine ira et studio, gledali naše razmere
in razen par neprijetnih situacij ob meji imeli
le najboljše utise od svojega bivanja v Jugo-
slaviji. Poudarjal pa je posebno uljudno ve-
denje železniških uradnikov in policije, ki mu
je dala na v nemščini stavljenja vprašanja
prav rade volje in istem jeziku odgovor.

Zakaj sem napisal v tem članku toliko o
tujem prometu in tako malo o Berlinu? Ho-
tel sem podati sliko o predstavah inozemstva
o naših razmerah, in to na podlagi utisov ino-
zemca o Jugoslaviji. V njegovem smislu sem
napisal še par poučnih besed, in če bodo kaj
koristile v povzdigo našega tujskega prometa,
je ta članek popolnoma dosegel svoj namen.
Ni nam treba graditi na vrhove naših gora
vzpenjač in žitnih železnic kot v Švici, da bi
privabili tujce, ne, samo korektno in prijazno
vedenje, zmerne cene ob najboljši postrežbi
in gojiti diskretno propagando na pravem me-
stu, doma in še posebno v inozemstvu.

Obleke kupite najceneje
pri
Josip Rojina — Ljubljana

Dnevne novice.

Poslanec Jugoslovanskega kluba sporoča predsedstvo kluba, da naj bodo v ponedeljek, 20. t. m. vsi v Belgradu radi skupščinske seje.

Jutri v Staro Loko! Orlovska okrožna prireditelj in proslava petnajstletnice odseka. Ob 8 sprejem na loško-starolokojski meji. Ob 9 sv. maša v župni cerkvi; sv. mašo bo daroval g. kanonik dr. T. Klinar. Ob 10 tabor na telovadnici. Popoldne ob tihem javna telovadba. Nato prosta zabava s vrbovlomom i. dr. Igrala bo jeseniška godba. Vabimo vse prijatelje našega gibanja. Posebno dobrodošli gostje v narodnih nošah!

Ekspoziturna prireditelj v Kamniku. Vse prijatelje Orlovstva vabimo, da poletje v nedeljo dne 19. t. m. z Orli in Orlicami okoliž Kamnik, Ljubljana, Ribnica, Trbovlje in Vrhnika na ekspoziturni tabor v lepem Kamniku. Odpeljite se iz Ljubljane ob 7.55 zjutraj, ogledite si sprevid in tabor, popoldne pa telovadbo. Vlak se vrača iz Kamnika ob 20.48; tako imate torej zjutraj in zvečer v Ljubljani dobro zvezo z vlaki na drugih progah. Ne zamudite krasnega izleta in užitka, ki vam ga bo nudila ena najlepših letošnjih prireditev. Za zadostno število železniških voz je poskrbljeno. Pridite torej v obilnem številu, naj vas ne opoži vsaka meglica pri sedanjem nestalnem vremenu!

Kamnik. 14. t. m. se je vršil tukaj sicer priprost, a pretresljiv pogreb šolskega ravnatelja Emila Krautha iz Čakovca. Prišel je semkaj na odih, a zalotila ga je nenadna smrt kar prvi dan. Če prav neznani, je bila udeležba s strani meščanov in učiteljstva naravnost sijajna. »Lira« mu je zapela pred hišo, v cerkvi na Zalah in ob grobu žalostinke. N. v m. p.!

Nesrečen slučaj. Pred nekaj dnevi se je dogodil v Kamniku nesrečen slučaj, da je ustrelil prijatelj prijatelja. Oskar Grzinič je obiskal po dokončanem delu svojega prijatelja B., s katerim sta se spravila nad samokres, da ga osnažita. Spraznila sta sicer patrone, a po neprevidnosti pustila eno v samokresu. Pri preiskavi pa je tovariš B. sprožil nabavljeno patrono in ustrelil Grziniča v trebuh z tarjavelo kroglo. Grziniča so prepeljali v bolnico, kjer so pri operaciji našli, da ima škrat prestreljena čreva. Bori se s smrtjo, prijatelja so pa zaprli.

Planinski dan na Triglavu. V soboto 18. t. m. zvečer prispe okoli 60 hrvaških in srbskih turistov v Ljubljano, ki nadaljujejo ob 7 vožnjo do Mojstrane. Tam prenočujejo tisti, ki gredo v nedeljo zjutraj čez Kot na Triglav. Druga skupina prenočuje v Aljaževem domu in se povsje po Tomiškovski poti na Kredarico. Na vrhu Triglava sestane. V nedeljo prenočujejo gostje v Staničevi koči, Triglavskem in Aleksandrovem domu. V ponedeljek odhod deloma čez sedmera jezera k Savici in k Bohinjskem jezeru, deloma skozi Voje ali Konjško k Bohinjskemu jezeru. Prenočevanje v dependansi hotela Zlatorog. — Upamo, da bo tudi s strani slovenskih planincev udeležba mnogobrojna. Izlet se vrši ob vsakem vremenu. — Osrednji odbor SPD.

Požar v Vel. Stari vasi pri Grosupljem. V četrtek 16. t. m., popoldne je vsled strele pri »Starcu« nastal požar in mlademu posestniku J. Skubicu uničil hišo, gospodarska poslopja, stroje, vozove, obleko in več denarja.

Potres. Seismografa v zavodu za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani sta 16. t. m. ponoči ob 23.28 minut in 51 sekund zabeležila lahek potres v daljavi 75 km od Ljubljane. Epicenter potresa so Brežice. Prosimo vse one, ki so ta potres čutili, da to javijo omenjenemu zavodu. Dopisovanje je poštine prosto.

Smrtna kosa. Na Gorici pri Radovljici je umrla g. Resman (Reznikova mama) vsled zastrupljenja krvi. Bila je vzorna krščanska mati. Blagi pokojnici večni mir, ostali družini pa naše sožalje!

Nov most. Ta teden je na Kudenčičah, občina Lesece, podjetnik g. Cengle iz Radovljice začel graditi betonski most, za katerega je lansko leto za časa Davidovič Korosčeve vlade poslanec Brodar izposloval znatno podporo. Priljubljen je bil pokrila občina.

Cerklje ob Krki. Pred 3 leti je bil tukaj preslikan prezbitelj župne cerkve do prvega svoda. Letos se je delo nadaljevalo in baš sedaj se dogotavlja. Prezbitelj bo torej ves poslikan, ostala cerkev pa še ne! Škoda! Kako veličastna bi bila naša cerkev, ko bi bila poslikana cela. Kdaj bo to? Zdi se, da kažejo ljudje premalo vneme za to. Take stvari so drage in bi bilo prav, če bi se ljudje zavezali, da vsaj nekaj prispevajo. Cerkev nima denarja. Liberalci bi seveda rekli, da je slikanje cerkve odveč in da je prispevanje ljudi »izmozgavanje«, toda svoje sokolske dvorane pa hočejo naravnost bahalo okrasiti, a pri tem pa zaidejo in postanejo neokusni. — Cerkev, ki je hiša božja, naj bo okrašena!

Telefonske zveze v Jugoslaviji. Telefon se v Jugoslaviji hitro širi, ako pojde tako dalje, kmalu ne bo več večjega kraja brez telefonske zveze. Na vsak način bo do konca tek. leta uveden telefon po vseh občinah v državi. Pospešena so dela za nove zveze: Belgrad—Zagreb—Sušak, Belgrad—Sarajevo—Cetinje, Belgrad—Ljubljana (dvostroka zveza), Zagreb—Sušak—Reka in celo vrsto drugih zvez. Med Bitoljem in Ohridom je zveza že gotova. Koncem 1. 1924. je bilo v celi državi

1158 brzojavnih in 1186 telefonskih postaj. Dolžina brzojavnih zvez znaša 20.042 km, dolžina žic 62.636 km; telefonske zveze znašajo 14.008 km, dolžina žic 70.075 km. — V najkrajšem času izide novi telefonski imenik za celo kraljevino z imeni vseh naročnikov in telefonskih postaj.

Sprejem novih učencev v državno prometno železniško šolo. Za šolsko leto 1925-26 se sprejme v drž. prometno žel. šolo v Belgradu 100 moških kandidatov pod sledečimi pogoji: 1. Da so dovršili z uspehom najmanj 6 razredov gimnazije ali realke; 2. Da so stari 16, a največ 20 let; 3. Da so podaniki kraljevine SHS; 4. Da so pravilno telesno razviti in zdravi, da niso nemi, gluhi, kratkovidni in da razločujejo barve; 5. Da položijo sprejemni izpit. Šola traja dve leti. Absolventi te šole imajo v smislu zakona o drž. prom. osonju pravico za uvrstitve v uradnike II. kategorije. Učenci se izberejo po natečaju in se takoj po sprejemu, zdravniškem pregledu in položenem sprejemnem izpitu sprejmejo kot pomožna oseba z dnevno 35 o. odnosno 1050 Din mesečnih prejemkov. Poleg tega prejmejo po možnosti tudi obleko. Sprejemni izpiti se po lagajo iz sledečih predmetov: a) srbskega, hrvatskega in slovenskega jezika, b) matematike in geometrije (snov za nižje razrede srednjih šol) in c) zemljepisja (splošno in specialno kraljevine SHS). Prijave za natečaj je poslali pripravljeno najkasneje do konca julija t. l. prometnemu oddelku Generalne direkcije drž. železnice v Belgradu, Krunska ulica št. 13 z označbo točnega prošilovega naslova. Šolska uprava bo pregledala posamezne prijave do 10. avgusta in poslala kandidatom, ki bodo izpolnili predpisane pogoje, brezplačno vozovnico za prihod v Belgrad, onim pa, kateri bojo pri zdravniškem pregledu ali sprejemnem izpitu odklonjeni, prejmejo brezplačni vozni listek za vrnitev. Prijavi naj se priloži: 1. Sprčiščevalo o dovršeni šoli (najmanj 6 razredov srednje šole), 2. krsni list, 3. dovoljenje rediteljev ozir. varuha, potrjeno od pristojne policijske oblasti, da se kandidat lahko vpiše v omenjeno šolo, potrdilo rediteljev in kandidata, da se obvezuje, pokoriti se šolskim pravilom in ostati v službi drž. železnice najmanj 6 let. Železniško službo lahko prekine samo v svrhu vojaške službe. Izrečno pa se morajo reditelji (varuhi) in kandidati obvezati, vrniti državni blagajni vse prejemke, katere dobe za časa učne dobe, za slučaj, da kandidat svojevoljno zapusti službo pred obveznim terminom. 4. potrdilo policijske oblasti o državljanstvu in 5. dokaz o imovnem stanju. Oni reflektanti, ki ne pripadajo neposredno iz šole, morajo položiti poleg omenjenih listin tudi uradno sprčiščevalo pristojne oblasti o ponašanju izven šolske dobe. Iz Uprave drž. saobračajne železniške šole Ministrstva saobračaja v Belgradu A. P. O. Br. 24834-25. od 15. VI. 1925 god.

Strokovnjakom poljske narodnosti. Generalni konzulat Poljske republike v Zagrebu naproša vse Poljake brez ozira na državno pripadnost, ki so strokovnjaki in gospodarski stroki, poljedelstvu, industriji, trgovini, bankirstvu in tehniki, da priobčijo svoje naslove konzulatu, Zagreb, Kukovičeva ulica 16-III. c.

Vrtnarstva uručeno med rokodelsko obrt. G. minister za trgovino in industrijo je z naredbo št. 184, objavljeno v »Službenih novinah« dne 13. julija 1925 vrnil trgovsko vrtnarstvo ljubljanske in mariborske oblasti med rokodelsko obrt. Ta naredba je stopila s 13. julijem v veljavo. S tem je dolgoletna želja trgovskega vrtnarstva uresničena.

Pridelovanje tobaka. V zadnjem času se dogajajo slučaj, da razne osebe sude neupravičeno tobak za lastno potrebo kljub strogim odredbam uprave državnih monopolov o tajnem pridelovanju tobaka. Vsi prizadeti se opozarjajo, da najkasneje do 20. julija 1925 izvrše uničenje tobaknih sadik, ker bi se sicer to storilo na njihove stroške in bi se poleg tega proti njim kazensko postopalo v znišilu zakona o tobaknem monopolu člen 157, točka 1. Tozadevna objava glede kaznovanja za nedopustno proizvajanje tobaka je nabita na magistratni razglasni deski.

Pravilnik za izvrševanje zakona o stanovanjih je založila v posebni knjižici Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov v Ljubljani, Sodna ulica 4 in stane 3 Din. V njej so natisnjeni tudi uradni popravki stanovanjskega zakona.

Okle. Dne 21. julija 1925 ob 8 se bodo prodajali v konkurzni zadevi tvrde Franc Calcari in brat, lesno industrije, na licu mesta v Virmašah št. 49 pri Skofji Loki Kolodvor z javno dražbo predmeti kakor: mizarški les, osebni avto, vozovi, konjska oprema, različno orodje in strojni deli ter pritlikline za mizarški in žagarski obrat. K dražbi se bo jelo pozivati šele pol ure po zgoraj navedeni uri, med tem se lahko ogledajo predmeti. Kr. okr. sodišče v Skofji Loki, odd. I., dne 15. julija 1925.

Telovadne potrebštine najceneje kupite pri Amerikanou, Ljubljana Stari trg 10. — Zaloga klobukov in drugega modnega blaga. Znojenj nog in nepriljeten vonj odstrani Sanofom. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga »Chemotechna« v Ljubljani, Mestni trg 10 in »Salus« d. d. V Mariboru pa lekarna pri Sv. Anehu, Glavni trg 20.

Iz Ljubljane.

Umrla je v splošni bolnici gospa Ivana Prešern, vdova po sodnem slugi v p. v Radovljici. Pogreb bo danes popoldne ob 3. iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu. Svetila ji večna luč! Preostalim naše iskreno sožalje!

Posiv! Ozka vez in medsebojna notranja odvisnost med industrijo, obrtjo in trgovino ter med našimi najrazličnejšimi stanovskimi, kulturnimi in gospodarskimi prostimi združenji mora biti dokumentirana tudi zunanje vidno. Zato je nujno potrebno in v korist stvari same, da se ob času razkaza našega materialnega gospodarstva ob priliki V. Ljubljanskega velesoja letos od 29. avgusta do 8. septembra vrše istočasno tudi vse druge naše velike prireditve stanovskega, kulturnega, športnega itd. značaja. Uprava Ljubljanskega velesoja prosi, da se ji prijavijo vse večje in pomembnejše prireditve za časa letošnjega velesoja, da jih uvrsti v svoj oficialni katalog, ter tako opozori nanje obiskovalce velesoja.

Stenografična tekma na Christofevem učnem savodu, Domobranska cesta 7, se je vršila pretekli četrtek ob 2. uri popoldne. Tekme se je udeležilo 30 gojenk in gojencev. Diktiralo se je 4 minute z brzino 100 besed v minuti. — Tekmo je vodila strokovna učiteljica, gospa Ivanka profesor Robidova. Tema diktata je bila Gašpar Križnikova pravljica »Kaznovana nevoščljivost«. — Prva je bila gđc. Robas Danica iz Ljubljane, druga gđc. Zupaneč Stefanija iz Šoštanj, tretja gđc. Sajovic Ida iz Spodnje Šiške, četrta gđc. Klančar Jožica iz Ljubljane in peta gđc. Klemenčič Anica iz Malega Mengša. — Prireditelj tekme kaže razveseljen napredek na polju slovenske stenografije in je interesantni tekmi prisostvovalo mnogo občinstva. Ta odlični uspeh se je dosegel po 10 mesečnem pouku v stenografiji ter zapuščajo gojenke in gojenke zavod z lepo zavestjo: znamo prav dobro stenografirati in se v službah na tem polju ne bojimo in ne strahimo nobene konkurence. Pripomnimo, da so bili k tekmi pripuščeni le oni gojenke in gojenke, ki so prejele odlični oziroma pohvalni končni red.

Razmere na našem mesnem trgu. Iz občinstva smo prejeli: Odker so se znižale mesne cene, na ljubljanskem trgu ni dobili več poštenega mesa. Kar se sedaj prodaja, je meso najzadnje kakovosti, kakor smo ga poznali v vojnem času. Tako se znajo mesarji izogniti znižanju mesnih cen, dočim mora kmet vsa svojo živino dati pod ceno. Prav tako mora tudi ostala trgovina nositi znižanje cen in delati z manjšim dobičkom. Samo mesarji mislijo, da se zanje ne smejo nikdar več povrniti normalni časi, ko bi se morali zadovoljiti s skromnejšim zaslužkom. Ako danes na trgu zahtevate boljše meso, vas mesar ogorčeno zavrne, da ste menda znoreli. Pozivamo tržno oblast, da poskrbi za to, da bo znižanje mesnih cen imelo svoj dejanski učinek in mesarji ne bodo prodajali toliko slabšega mesa, da o znižanju cen ne more biti govora.

Določitev cen kranjskim klobasam in hrenovkam v Ljubljani. Z ozirom na stabilizacijo cene prasičim žive vage so se maksimirale cene kranjskim klobasam sledeče: kg napolprekajenih klobas (ca. 8 kosov) 45 Din, četrprekajenih klobas (ca. 7 in pol kosov) 41 Din, popolnoma prekajenih klobas (ca. 10 kosov) 67 Din. Klobase morajo biti narejene iz najboljšega svinjskega mesa brez primesi govedine. Ta dogovor je bil sklenjen z glavnimi izdelovalci klobas v Ljubljani. Klobase na trgu pa se prodajajo ceneje in to po kakovosti in velikosti. Izdelovalci hrenovk nikakor niso hoteli znižati cene svojim izdelkom ter med njimi in tržnim nadzorstvom ni prišlo do sporazuma. Doslej so se prodajale hrenovke na drobno kg po 40 Din, po kalkulaciji mestnega tržnega nadzorstva pa bi se cene zbog padeca cen govedine morale nekoliko znižati ter je določilo ceno za detajlno prodajo kg po 35 Din, računajoč 10 do 11 kosov na kg, tako da velja 1 hrenovka 3.50 Din od dne 20. julija dalje. — Mestno tržno nadzorstvo.

Umrlj so v Ljubljani: Karel Modic, mizarški mojster, 27 let. — Alojzija Meneinger, dnarica, 21 let. — Ciril Meden, bivši posestnik, učitelj, 77 let.

Promenadni koncert nar. železničarskega glasbenega društva »Sloga« se vrši v Zvezdi v nedeljo 19. julija 1925 ob 11. dopoldne. Spored: 1. Rupprecht: Iz lastne moči, koračnica. 2. Flotow: Alessandro Stradella, Ouvertura. 3. Offenbach: Valček iz opere Hoffmannove pripovedke. 4. Smetana: Fantazija iz opere Prodana nevesta. 5. R. Wagner: Zbor romarjev iz opere Tannhäuser. 6. Jakl: Potovanje po Kranjski deželi. 7. Zaključna koračnica.

Iz štajerske.

Št. Vid, p. Planina pri Sevnici. Naša podružna romarska cerkev Sv. Križ je dobila dne 12. julija t. l. na god slovenskih apostolov sv. Mohorja in Fortunata tri nove zvonove, ki bodo znova vabili pobožne romarje od daleč in blizu k Sv. Križu pri Planini. Ves čas, kar jej je grabežna Avstrija vzela zvonove — enega iz 15. in enega iz 16. stoletja, a tretjega pa tudi čez 100 let starega, ni glas zvonov vabil romarjev v to priljubljeno romarsko cerkev, ampak ona sama je vabila vernike k sebi, ker stoječa na prijaznem griču, nudi prav prekrasen razgled na okrog in okrog in je ro-

mantično lepo vidna tudi od vseh strani daleč in daleč. To trdijo prav mnogi potniki — izletniki! A. 12. julija t. l. pa je dobila tri nove klicarje, nove zvonove, katere je isli dan č. g. Marko Tomažič, kozjanski dekan, ob asistenci šestih sosednjih gg. župnikov slovensko blagoslovil. Ko so vse tri klicarje med petjem in gromenjem topičev potegnili v prenovljeni stolp, je g. dekan v pomenljivih besedah mnogoštevilni množici zbranega vernega ljudstva razložil pomen današnjega praznovanja. — Dasi ravno že blizu 14 dni dež moti lepo vreme, je bilo ta dan vedro, kakor da bi bilo za to izredno svečanost nalašč odločeno. Vi krščanski romarji pa le pridite radi semkaj na ta prijazen grič v cerkev Sv. Križa, zlasti na praznike: 1. praznik vnebovzete M. D. — Vel. Gospojnica, 2. 30 avgusta — angeljska nedelja, 3. praznik rojstva Mar. Dev. ali Mala Gospojnica, 4. Povišanje Sv. Križa 13. septembra, 5. zlasti pa še na Vnebohod in 6. Sv. ap. Petra in Pavla, — da bode te počastili Križanega, ter slišali glas novih zvonov. — r—

V št. Ilju v Slov. goricah je bila dne 13. julija otvorena postaja za tovarni promet. »Tabor« piše, da je ta pridobitev uspeh »Samostalne demokratske« stranke in dr. Pivka. To si je pa »Tabor« kratkotalo izmislil. Ko so naši poslanci vse potrebno ukrenili za povzdigo postajališča v št. Ilju v postajo za tovarno blago, se še Pivku niti sanjalo ni, da bo poslanec. Minister Sušnik je l. 1924. na zahtevo poslanca Zebota dal izdelati v ministru predlog za tovarno postajo v št. Ilju. Minister Radejevič je pred enim mesecem našemu poslancu poslal na njegovo vprašanje obširen pismen odgovor, da se bo tovarna postaja v najkrajšem času otvorila. Naj si resnicoljuben »Tabor« poročevalec ogleda original ministrovega odgovora pri načelniku kmetijskega podjetja v št. Ilju, Kmalu bo »Tabor« pisal, da je tudi nova državna cesta št. Ilj.—Velika zasluga dr. Pivka in samostalne demokratske stranke. »Tabor« in Pivko se s takim pavovim perjem sama sebe smešita.

IZ MARIBORA.

Shod Slovenske ljudske stranke za mesto Maribor se vrši danes v soboto, dne 18. julija ob 8 zvečer v dvorani Gospodarsko-zadružne banke. Na shodu bo poročal o političnem položaju naš poslanec Franjo Zebot. Obenem bo govoril tudi o davku, na ročno delo. Vabimo vse somišljenike iz Maribora in naše prijatelje, posebno delavce, da se shoda udeležijo v obilnem številu.

Izlet k Sv. Duhu na Ostrem Vrhu prireditelj organizacije SLS za mesto Maribor v nedeljo, dne 9. avgusta in ne 26. julija, kakor se je prvotno razglasilo. Izletu se pridružijo tudi organizacije od Sv. Križa, Selnice, Kamnice in Kaplje. Na Ostrem Vrhu bo ta dan po sveti maši shod SLS, na katerem bo govoril poslanec Zebot in drugi. Izleta se udeleži tudi pevski zbor iz Maribora. Kdor se hoče udeležiti izleta, naj se priglasí v Tajništvo SLS za mesto Maribor, Koroška cesta 1.

Kufre gor, kufre dolc se igrajo te dni, kakor povsod v Sloveniji, tako tudi v Mariboru en gros in en detail. Za velikega župana volijo dr. Stareta iz Ljubljane — prejšnji veliki župan g. Vodopivec tega predsedavanja baje ne mara več — dr. Ravnika postavljajo na podtajniški stolec v ministruv notranjih zadev itd., itd. Zlasti pri velikožupanskem prosvetnem oddelku so imeli zadnje dneve s »kufre veliko nervoznega opravka. S potapljačice se ladje je bilo treba rešiti kar največ mogoče, mize so morale biti čiste. Najzdravnejše pa je iskanje tajništva Radičeve stranke, a šment neki, da take tablice ni mogoče najti nikjer v Mariboru.

Jutro poroča o naših občinskih zadevah dosledno neobjektivno, bodisi da jih vedoma potvarja ali pa stvari ne razume. Poročilo o zadnji občinski seji je zato ponoven dokaz in se bere, kakor da ga je napisal pristaš gromovnika Ošlaka, ne pa resnicoljubnež in volivec občinskega Narodnega bloka. Pa da niso ta poročila inspirirana celo od občinskega svetovalca? Lepo to ne bi bilo, tako mi slimo mi.

30 strokovnih delavcev odpotuje danes, v soboto 18. t. m. na delo v tovarno vagonov v Kruševac. Ker je oblegalo v sredo 15. t. m. Državno borzo dela na Slomškovem trgu najmanj 250 moških brezposelnih — bil je tak naval, da je morala posredovati varnostna straža — smo se poučili, da je bilo tisti dan sprejemanje ključavničarjev, mizarjev in pleškarjev za delo v omenjeno tovarno. Izmed vseh prijavljenih jih je zadoščalo pogojem samo 30, ki danes skupno odpotujejo. Kakor izvedemo, bo ponoven sprejem delavcev istih kategorij v sredo 29. julija t. l.

Neumestna agitacija. Predsednik Trgovskega gremija v Mariboru g. Vilko Weixl nima nujnejšega posla, nego da se na vse kriplje trudi, da bi preprečil kmetom iz okolice prodajo in izvoz sadja na mariborski trg. Občinskemu svetu je poslal predlog, da se naj kmetom prepove v popoldanskih urah prodajati sadje na trgu. V svoji vlogi je zahteval, da se mora i prepovedati merjenje črešenj na litre. Stuhlaj je tudi, naj se drugo sadje ne prodaja po komadih, ampak vse le na kg. Očita kmetom nesnago itd. Mi ne razumemo g. Weixla. Če bo na ta način nagnal kmeta s trga, bo pospešil draginjo posameznih živil. Če bodo imeli na trgu prodajati samo prekupci, bodo cene poskočile vsaj za 25 do 50 %.

Vprašamo Vas g. Weigl. Ali denar, ki ga dobi kmet na trgu za svoje sadje ne ostane večino v Mariboru? Ko kmet z njim nakupi razno blago, ali nima od tega ravno največ haska trgovec in obrtnik? Malo bolj trezna in promišljena bi naj predsednik gremija nudil svoje predloge in vloge. — Mali trgovec.

Denuncijski. Mariborski »Taborec« poroča o »Propagandi proti naši državi in državni železniški delavnici v Mariboru.« To je višek lažljivosti! Ugotovljamo, da bi orjunaši radi z denunciacijami vrgli najboljše delavce-strokovnjake iz delavnice. Hvala Bogu, da orjunaška in samostalno-demokratska drevesa ne rasejo do neba.

V Krčevini je umrl nadučitelj v p. g. I. Čeh. Pogreb bo v nedeljo. N. p. v m.

Nameravan, a ponesrečen juriš Orjunašev. V Mariboru se je v četrtek zvečer v mali Götzovi dvorani vršilo zborovanje hišnih posestnikov. Odvelelnik in tovarnar dr. Radoslav Pipuš je imel stvarno in strokovno predavanje o novem stanovanjskem pravilniku. Ker je bilo na shodu večje število takih, ki slovenskega predavanja res niso razumeli, je dr. Pipuš glavne stvari tolmačil tudi v nemškem jeziku. To pa je par orjunašev tako silovito razburilo, da so takoj alarmirali četo Orjuna, ki je pod komando čelnika dr. Fr. Irgoliča hotela jurišati zbrane hišne posestnike. Ker je dr. Pipuš med tem že končal svoje nemško predavanje in je bilo zborovanje končano, je akciona s svojim čelnikom vred došla preporno.

Samomor Mariborčanke? Te dni je 20-letna Alojzija Vrečko iz Maribora v Zagrebu naprosila nekoga tamkajšnjega nameščena, da ji denarno pomore iz zadrege, da bi se mogla odpeljati domov v Maribor. Nameščenec je njeni prošnji ugodil in ji kupil vozni listek do Maribora. Potem je poravnal tudi njen račun v hotelu. Ko so odprli kovček, ki ga je bila pustila v hotelu, so našli v njem pisma na policijo in sorodnike, v katerem Vrečko naznanja, da gre v smrt zaradi moža, kateremu je žrtvovala mladost in premoženje. — Ali je Marija Vrečko v tem res izvršila samomor, še ni znano.

Koncert na Trgu Svobode. Danes, v soboto zvečer, se bo vršil na Trgu Svobode od 18 do pol 20 koncert na korist gasilski tomboli. Po koncertu priredi prostovoljna požarna bramba s svojim rešilnim oddelkom obhod po mestu.

Važna zdravstvena pridobitev za Maribor. Docent dr. I. Matko, primarij v mariborski bolnišnici, si je nabavil nov, težak Röntgenov aparat, s katerim bo mogoče zdraviti tudi notranjega raka. To bo v veliko korist bolnikom, katerim ne bo več treba hoditi na obsevanje v oddaljena mesta.

Streliške vaje in tekme. Slovensko lovsko društvo, glavna podružnica v Mariboru, priredi 19. julija ob 14 na vojaškem strelišču v Mariboru vežbalno streljanje in 9. avgusta streliške tekme. Streljalo se bo: 1. na lončene golobe, in sicer serije po 5 in 10 golobov; 2. na srnjaka na 100 m; 3. na 20 krožno tarčo s premerom 60 cm na 100 m; 4. malokalibersko streljanje. Strelci naj prineso puške s seboj; kdor je ne prinese, si jo lahko izposodi na strelišču. Na lončene golobe se sme rabiti samo na strelišču kupljena munjica.

Ciganska idila je taborila v četrtek, dne 16. t. m. krog 12 opoldne pred županijsko palačo na dveh vozeh. Glavar ciganov je najbrž moledoval pri oblastnikih za kakšen »passeportec« v Mariboru, medtem pa so uganjali njegovi svoji na cesti passetemps. Bili so vam res pravi pravcati cigani, ki bi jim bil ob gledališki sezoni v »Trubadurju«, »Mignon« in »Carmen« lahko ponuden angažma. Matere ob bližini mestnega parka so imele dovolj posla, da so utolažile malčke pred strahom ciganske bisage in zaprle vrata pred ciganskimi prsti.

IZ CELJA.

Dramatično društvo je svoj odbor na svoji seji sestavilo kot sledi: predsednik g. F. Gradšnik, tajnik g. Reš, blagajnik g. Pfeifer in g. Hubert, knjižničar g. St. Gradšnik, garderobier g. Perc, gospodar g. Velušček, odbornik z. Plahuta.

V zadnjem tednu so umrli v Celju: Marija Skaberne, služkinja, 28 let; Josip Novak, zasebni uradnik, 40 let, Marija Pesan, kmetica, 41 let in Frančiška Vidler, hči delavke, pol leta stara.

Samomor. V petek zjutraj ob 4 se je v samomorilnem namenu ustrelil znani posestnik Zdravko Kranjc, ki je imel v Cankarjevi ulici trgovino z gumijevimi izdelki. Ustrelil se je v dvornci na dvorišču z vojaško pištolo. Kranjc je bil v Celju splošno znana oseba in vesele narave. Vzrok samomora ni znan.

Pobeglega kaznjena M. Konča so našli že takoj drugi dan po begu v Laškem in ga oddali v zapore okrožnega sodišča.

Policijska ura za mesto Celje je podaljšana, in sicer v gostinah do 12. ure, v kavarnah do 1. ure ponoči. To podaljšanje se je dovolilo vsled intervencije mestne občine radi tujkega prometa v poletni sezoni.

Iz ostale Jugoslavije.

Škof hvarski umrl. Dne 16. t. m. je umrl v Hvaru tamkajšnji škof dr. Luka Pappava.

Smrt ljudskega pesnika. V Splitu je umrl znani ljudski pesnik Juraj Kapič. Svoječasno je izdal »Pučki list«, večinoma v stihih.

Rassodba proti Jefremovu. Kazenski senat sodnega stola v Zagrebu je po dvaidesetih razpravi obsodil Viktorja Jefremova, ruskega begunca, ki je temeljem ponarejenih listin dobil službo asistenta (zdravnika) na zagrebški medicinski fakulteti, na dve leti težke ječe in povrnitev 26.000 Din erarju.

Odločno pobijanje draginje v Zagrebu. Zagrebški veliki župan dr. Zuccon je odbil pritožbo kavarnarjev in gostilničarjev proti znižanju cen. Obenem je pozval mestno tržno nadzorstvo, da kar najenergičnejše izvede sklepe mestnega odbora za pobijanje draginje. Ta odbor je sklenil, da se znova znižajo cene mesu in kruhu, ker so se v tem znova znižale cene živini in pšenici. Takoj nato pride na vrsto ureditev cen drugim živiljskim potrebščinam: obleki, obutvi, kurivu, luči, poljedelskemu orodju itd. Obrtna oblast stoji na stališču, da se mora dobiček v trgovini vrniti na stopnjo predvojne dobe in sme presegati 3 do 25 odstotkov, kakor je pač predmet. Tako gostilničar pri vinu ne sme imeti več dobička nego največ 5 odstotkov, trgovec manufakturist 6 do 10 odstotkov, rokodelski obrtniki 10 do 15 odstotkov itd. Listi pozivljajo občinstvo, naj sodeluje z oblastmi pri pobijanju draginje in vsak slučaj prekoračenja cen takoj naznani.

Orožnik ustrelil vojaka, hoteč ga oropati. Minulo soboto se je bil vrnil v Novi Sad 22 letni vojak Salih Obozović iz Drenice v Južni Srbiji, kjer je bil pravkar na dopustu. Na polju se mu je pridružil neki orožnik, kateremu je Salih v pogovoru omenil, da prihaja z dopusta v Južni Srbiji. Orožnik ga je vprašal, če je prinesel od doma »dukatov« — cekinov, ki jih po onih krajih še dokaj kroži. Vojak je pritrdil. Ko sta prišla na samotno mesto, je orožnik potegnil revolver in zahteval od vojaka, da mu izroči cekine. Salih je začel bežati, naker je orožnik sprožil in kroglja je vojaka zadela v trebuh. Orožnik se je menda sam prestrašil svojega čina, ker vojaka ni oropal, marveč zbežal. Vojaka so našli zjutraj umirajočega, vendar je še mogel izpovedati svoj doživljaj. Orožniku so na sledi.

Oklopni motorni čoln za Skadarsko jezero. V ladjedelnici v Kraljevcu so te dni dovršili oklopni motorni čoln, ki ga je bilo naročilo finančno ministrstvo. Čoln je namenjen finančni službi na Skadarskem jezeru; nosil bo ime »Ivan Crnojević«.

Nered v pančevski mestni upravi. Notranji minister je suspendiral več vodilnih uradnikov pančevske mestne uprave in odredil preiskavo tudi proti mestnemu načelniku.

Rumplova zapuščina. Mestna vojaška komanda v Zagrebu že v drugo razpisuje javno dražbo zapuščine po usmrčenem naredniku Rumpfu, ki je bil obsojen na smrt, ker je umoril in oropal svojega najboljšega prijatelja. Zapuščina obstoja v obleki, perilu itd. in se ceni na 7000 Din. Zanimivo je, da je imel Rumpel lepo strokovno knjižnico, obsegajočo 200 knjig. Sploh se vidi, da je bil Rumpel izredno inteligenten človek.

Iz Primorske.

Promocija. V soboto 18. t. m. promovira na graški univerzi g. Franc Marušič, gorški rojak iz Solkana, za doktorja vsega zdravilstva. Čestitamo!

Učiteljski vestnik.

Slomškova zveza. Na zadnjem obnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Strukelj Ivan, podpredsednica g. Sadar-Kleinmayerjeva; tajnica gđ. Anica Lebarjeva; blagajnik g. Rudolf Wagner; urednik »Slov. Učitelja« g. Lužar Fortunad; upravitelj podpornega sklada g. Gustav Pirc, upravitelj tisk. sklada g. Janko Polak; knjižničarka gđ. Anica Ojstriševa. Dalje so člani izvršilnega odbora vsi predsedniki podružnic. Dodatna poročila k proslavi 25letnice: Med 25letnimi člani »Slov. zvezec« je tudi gđ. Marija Šrec, odlična slov. učiteljica in vzgojiteljica, ki se je je predsednik na proslavi spominjal, kar pa je pomotoma izostalo. Zveza papirnškega delavstva Vevče-Dev. Mar. Polje je poslala Slomškovi zvezi nastopni pozdrav: K 25letnici vam kliče mo in se v duhu z vami združujemo. Naprej po načelih. Trnjeva je vaša pot, težak vaš boj, a že se svetli, ura rešitve je blizu. Pravica bo zmagala, Kristus je zmagal. Krščansko soc. delavstvo je z vami. Fr. Kukavica, t. č. predsednik. — Dobili smo še več drugih pismenih pozdravov in opravičil. Omenjamo sam še pozdrav K. Hafnerjeve iz Pariza. Končno izreka mo vsem, ki so na kakršen koli način pripomogli k lepi proslavi naše 25letnice, najlepšo zahvalo. Bog živi! Odbor.

Slab prerok. Ko je letošnja zimo vrela med učitelstvom in je moral hoditi na učiteljska zborovanja sam g. L. Jelenc mirit razdraženo in PP režim obsojajoče učitelstvo, je on tolažil in plašil duhove s tem, da bo SDS vedno na vladi. Mi, ki Jelencovo strankarsko zaslepljenost že dolgo let poznamo, smo se mu smejali, obenem pa pomilovali tiste, ki jih je tako lahkoto ugnal. Kakšno frazo bo sedaj pogruntal, smo prav radovedni. Trenutno se tolažijo, da si v prosvetnem oddelku vendar vkljub temu pospravljajo šila in kopita, s tem, da ostane v Sloveniji vse pri starem. Pisarniško in drugo osebje, ki je bilo podrejeno g. dr. Pestotniku, pa že lažje diha in se veseli trenutka, ko bo zaprl za seboj vrata prosvetnega oddelka, v katerega se ne sme povrtni

nikoli več, kar je goreča želja ogromne večine vsega slov. učitelstva. Te dni so tudi prav hiteli sestavljati predlog za imenovanja na razpisana učna mesta. Če ni kurir prišel pravočasno v Beograd, se jim bo zgodilo isto, kakor lansko leto, ko so bili predloge (pa kakšne) izgotovili — imenovanja pa izvršili drugi. Izza kulis smo tudi izvedeli, da se hočejo ovekovečiti še z zadnjimi žrtvami, med katerim sta baje poleg nekoga g. profesorja tudi oba gg. ravnatelja učiteljskih. Koliko je resnice na tem, bomo kmalu izvedeli. Za danes končamo in ne rečemo nič več, kakor: Pestotnika, reši nas čimprej, o Gospod!

Orlovski vestnik.

Polovično vojaško za prireditvev Krekovega orlovskega okrožja je direkcija drž. železnic v Ljubljani dovolila z odlokom štev. 69.338—VI z dne 13. julija 1925. Zahtevajte na domači postaji celi vozni listek z vlažnim postajnim dnevnim žigom, ki velja v zvezi s potrdilom o udeležbi tudi za nazaj.

Smarje pri Ljubljani. V nedeljo 2. avgusta bo imel Smarski Orel ob svoji petnajstletnici celodnevno prireditev. Dopoldne bo izlet na Magdalenko goro (pol ure od Kolodvora), kjer bo sv. maša in zborovanje pred cerkvijo, popoldne v Smarju javna telovadba in veselica.

Naznanila.

Za občni zbor »Domač«, stavbno zadrugo državnih nameščenecv in vpoškojencev v Ljubljani, ki se bo vršil v nedeljo, dne 19. t. m. ob 9 dopoldne v Mestnem domu, se je med državinimi nameščeneci in vpoškojenci pokazalo nepričakovano zanimanje. Število prijavljenih članov bi bilo danes še mnogo večje, če bi bilo mogoče informirati interese vseh podrobnostih in ugodnostih, ki iz pravil samih niso razvidne. Kdor si želi pridobiti prednost prodaji stanovanj oziroma gradnji lastne hišice, naj se zanesljivo udeleži obnega zborja, kjer pada sedanj načelnik obširen referat. Po obnem zboru se bodo mogli na istem mestu in še pod enakimi pogoji vpisati oni novi člani, ki se vsled nezadostne orientiranosti doslej še niso odločili za pristop.

Vprašanje priključitve Avstrije k Nemčiji.

GOVOR POSL. FR. SMOĐEJA
dne 13. julija v narodni skupščini.
(Dalje.)

Finančna politika Avstrije je po zlomu stare monarhije šla za tem, da dokaže nemogućnost in nesposobnost Avstrije za samostojno življenje, da bi tako izsilila kljub mirovnim pogodbam priključitev Avstrije k Nemčiji. Gospodje, ne zapirajmo si tukaj oči. Jaz sem to vprašanje zasledoval od vsega početka in mislim, da mnogi državniki drugih držav tega vprašanja niso zasledovali tako, kakor bi bilo treba. Od prvega početka zloma Avstro-Ogrske monarhije se je začela avstrijska finančna politika voditi tako, da se je moglo reči, da je porušena in da Avstrija ne more živeti sama zase. Mirovne pogodbe izključujejo priključitev Avstrije k Nemčiji in bi se mogla ta priključitev doseči samo na ta način, da bi Avstrija dokazala, da ne more živeti sama zase. Zdi se, da zunanji svet te zadeve ni tako zasledoval kakor mi, ki smo v bližini. Vprašanje finančne politike je šlo v Avstriji res tako daleč, da so mogli Avstrijci zahtevati priključitev k Nemčiji oziroma ustanovitev podonavske konfederacije. To se pravi, da bi se v drugi formi postavila Avstro-Ogrska monarhija. Ko je bil znani politik dr. Seipel na vladi, je videl težak položaj, ki ga Avstrija ne prenese. Videl pa je, da se ta namera Avstrije ne more tako hitro izvršiti. Zato je začel delati drugo politiko, politiko sanacije avstrijskih financ. Istočasno, ko je on pristal in priznal, da je nemogoča teza priključitve Avstrije k Nemčiji, je z odločno gesto pokazal na drugo vprašanje, ki je po mišljenju nasledstvenih držav neizvedljivo, to je na ustvaritev podonavske konfederacije. Dr. Seipel je meseca aprila tek. leta govoril o razširjenju avstrijskega gospodarskega ozemlja v Gradcu in je rekel po poročilih časopisov sledeče: »Pred nekaj tedni je od evropskih velesil izšla pobuda, da nastopimo pot skupnega posvetovanja o razširitvi našega gospodarskega ozemlja... če so dosedanje (gospodarske) ekonomske granice sistema v gospodarski politiki v državah, ki nas obkoljajo, sploh mogoče.«

Toda gospod dr. Seipel se ni omejil samo na to izjavo in na svoje delo v Zenevi, nego je potoval po Nemškem, Holandskem in po Švici, kjer je povsod razlagal problem podonavske konfederacije v tem zmislu, da je absolutno nemogoče vzdržati sedanj položaj Avstrije. Na svojem predavanju v Curihu dne 10. junija 1925 je izrekel sledeče besede: »Stara in močna ekonomska enota (stara Avstrija) je razkosana v dele, ki niso sposobni za samostojno življenje. Od tega najbolj trpi republika Avstrija s svojim mnogostevilnim prebivalstvom mesta Dunaja. Njej je onemogočena ekstenzija, ker so ji odvzeta najplodnejša ozemlja. Njena industrija je prevelika za lastno potrebo, a njena tržišča, na katerih je do leta 1914. imela odjemalce za produkte te industrije, so ji odvzeta s silo.«

Popolnoma v istem zmislu je govoril avstrijski zunanji minister dr. Mataja, ki je v Zenevi dne 10. junija podal naslednjo izjavo: »Za avstrijsko gospodarsko sanacijo je bil pogoj, da bomo najprej finančno sanirani. Šele sedaj se vidi, kakšna škoda je bila narejena Avstriji s tem, da je razkosano staro avstro-ogrsko gospodarsko ozemlje, in so od njega odsekani njeni nekdanji odjemalci. Ta škoda

mora biti povrnjena in Avstriji se morajo napraviti tržišča in njenim brezposelnim dati zaposlenje.«

Gospodje, ako danes vprašamo, kako priključitve je v tej stvari pri posameznih državah, potem dobimo odgovor, kakor nam ga je dal gospod minister zunanjih zadev. Ako pa vprašamo, kako mislijo o tem neuradni ljudje, potem vemo, da jih je mnogo celo v Franciji in na Angleskem ter povsod drugod, ki so se vsled agitacije Avstrije prepričali, da je nemogoča druga rešitev, nego da se Avstriji pomaga na ta način, da se oškoduje naši interesi, da mi držimo Avstrijo pokorcu ali da se Avstrija priključi k Nemčiji.

Dovolite, da vam navedem nekaj samoučnega zglede, čeprav bi jih mogel na estu še več. Lloyd George (medklic v središču: Pa to je poznata stvar!) vem, da je, a vendar je bivši angleški ministrski predsednik velika politična osebnost, na katero se je treba ozirati in upoštevati to, kar on pravi. On je izjavil sledeče: »Avstrija, zagrajena od vseh strani s tarifnimi zidovi mora spoznati, da ji je nemogoče živeti na svojem malem ozemlju, ako ne bo tvorila dela velike države. Združitev Avstrije z Nemčijo ne pomeni zanjo vprašanje rasne sorodnosti, marveč eloniomske potrebe.«

Tu se vidi, da je agitacija Avstrije, ki je zelo spretna, poglata korenine tudi tam, kjer bi človek mislil, da jih re bo in da glavna vodilna misel za priključitev k Nemčiji niso rasni, marveč gospodarski interesi. Gospodje, zagotavljam vas, da bi se v Avstriji večina industrijalcev in sigurno tudi trgovcev, ako bi smeli odkrito govoriti, izjavila proti priključitvi k Nemčiji baš iz gospodarskih razlogov. Toda oni ne smejo tega povedati v javnosti, ker je javno mnenje drugo. Istina je, da hočejo Avstrijo priključiti iz rasnih in nacionalnih razlogov, ne pa iz gospodarskih ozirov. To je stvar, ki je državniki iz drugih držav ne poznajo, ker niso zasledovali nemške miselnosti v Avstriji. Avstrijsko časopisje trdi celo, da stoji Francija na stališču, da je treba Avstriji oskrbeti tržišče in dati Dunaju zopet vrednost, ki jo vsled svojega zemljepisnega položaja kot star trgovski in kulturni centrum zasluži. Kakor izvemo iz ekspozicije češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša, se je na konferenci male antante v Bukareštu razpravljalo tudi o avstrijskem vprašanju. Ta vest, ki smo jo dobili iz časopisov, je edina vest, za katero smo zvedeli, ker od naše vlade oziroma od našega zunanjega ministra nismo v našem parlamentu slišali niti besedice o tej stvari. Ko se je razpravljalo v Zenevi o avstrijskem vprašanju, nismo opazili pri naših zastopnikih prav nobene agilnosti in nobene inicijative. Sicer pravijo, da to vprašanje ni aktualno, toda je važno in bo lahko postalo aktualno proti naši volji in proti velji cele antante. Zato bi bilo treba, da bi nekoliko več slišali o tem vprašanju, nego smo slišali danes od gospoda ministra zunanjih zadev.

Svet zveze narodov se je pečal z vprašanjem, kako zboljšati gospodarsko stanje Avstrije in kako sanirati po izvršeni finančni sanaciji tudi ekonomsko sanacijo Avstrije. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je zastopal stališče češkoslovaške vlade. Agilnosti naše vlade v tem pogledu nismo prav nič občutili. Gospod zunanji minister dr. Ninčič je izjavil, da je stvar jasna, toda vendar nam ni povedal, v koliko moremo iti Avstriji nasproti, ne da bi bili oškodovani naši interesi.

Svet zveze narodov je poslal na Dunaj dva eksperta, in sicer profesorja nacionalne ekonomije na vseučilišču v Sorboni, Charlesa Rista in šefredakterja Laytona. Ko bosta ta dva eksperta končala svoje nalogo, bo vprašanje sanacije Avstrije prišlo zopet na dnevni red. Vprašal bi tukaj, ali so vesti, ki smo jih čitali v inozemskih listih, da se bodo morale skleniti trgovske pogodbe s sosednimi državami, pri katerih bodo morale sosedne države žrtvovati Avstriji klauzule največjih ugodnosti za gotovo dobo, resnične ali ne? Ali je res, da bo za bodočo sejo Zveze narodov izdelan strikten predlog, kako rešiti avstrijski problem? Kake posledice bo imelo to za nas? Gospodje, ako se ta zadeva ne reši dobro, bo imelo to za nas take posledice, da se zruši naša industrija, da se zruši naša trgovina, ki bo trpela še več kot je pa trpela dosedaj. Brezposelnost bo še večja, število brezposelnih delavcev se bo povečalo, ker se bodo vse panoge pridobitnega dela zrušile. Zato ni vseeno, kako se bo ta problem, ki ga je začela Zveza narodov, rešil.

V tem pogledu bi bilo treba pač malo več slišati, kaj mislijo krmarji naše države, kako si predstavljajo v bodoče olajšanje gospodarskega občevanja med obema državama. Mi imamo pravico zahtevati, da slišimo mnenje naše vlade v tem oziru in naša vlada ima dolžnost, da nas o tem obvesti, ako ne danes, pa vendar vsaj takrat, kadar pride po njenem mnenju čas za to. Narodna skupščina ima pravico to zahtevati, ker je ona kontrolni organ nad vlado. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je o tem vprašanju šestkrat razpravljal v parlamentu. Tam je nastala huda debata zaradi njegovega stališča. Češkoslovaška misli Avstriji ponuditi gotove gospodarske prednosti. Gospod dr. Beneš je izjavil, da je vedno vodil politiko Zveze narodov napram Avstriji. On je izjavil, da hoče voditi isto politiko tudi vnaprej s potrebnimi oziri na interese lastne države. Dovolite, da vam povem tukaj svoje mnenje oziroma mnenje našega kluba o tej zadevi.

(Dalje sledi.)

Gospodarstvo.

Janko Jovan:

Novi carinski tarif.

Novi carinski tarif je sprejela javnost z hudo kritiko. Nek ljubljanski dnevnik se nad to kritiko jezi, češ da je demagoška, ker jo ocenjuje kot nekaj stalnega, dočim predstavlja tarif le bazo, na podlagi katere se bodo vrtila pogajanja z drugimi državami.

Na podlagi sedanjega tarifa se bodo res vodila pogajanja z drugimi državami, vendar pa je do zaključka teh pogajanj, ki se bodo šele pričela, tarif tak kakor je sedaj objavljen in kolikor ga ne omilijo določbe iz trgovske pogodbe z Italijo, vendar gotova činjenica, s katero morajo gospodarški krogi računati in pa tudi — njej predpisano carino pri uvozu in izvozu blaga v zlatu plačevati. Ker smo pa že navajeni, da med časom pogajanja pa do časa, ko se sklenjena pogodba uveljavlja, precej časa mine, imamo vsekakor pravico tarif kritizirati kot tak, v kolikor nas bremenijo in to brez ozira na eventualne spremembe, ki nam jih trgovske pogodbe v danes še nedoglednem času prinesejo. Neglede pa na to, ali je tarif kot ogrodje za nova določila nekaj prehodnega ali pa stalnega, se da oceniti razmerje, kako je vladar pri sestavi tega ogrodja diferenciral varovanje interesov raznih pridobitnih stanov. Tarif sam po sebi se suče v takih visočinah, da ga je bilo strah vladati same in je, še predno je ratificiral jugoslovansko-italijansko trgovsko pogodbo, le-to uveljavila takoj po objavi tarifa, v kolikor se pogodba nanaša na carinske določbe ter je določbe iz te pogodbe aplicirala tudi že takoj za promet z vsemi državami, za katere so dosedaj veljale minimalne carine.

Glavni pridobitna stanova, katerih medsebojne interese, v kolikor se določajo po carinskem tarifu, bi morala vladar varovati, sta industrija in kmetijstvo. Pregledujoč carinski tarif, pa vidimo, da je vladar interese industrije sicer v nekaterih panogah skrbno čuvala, dočim se zdi, da je smatrala interese kmetijstva za druge vrste. Če pa že velik del industrije z novim carinskim tarifom ni zadovoljen, ima tem več razloga za nezadovoljnost kmetijstva.

Da industrija potrebuje in zasluži gotove zaščite, ne bode nihče oporekal, ker je naša industrija zlasti novoustanovljena pretrpela ogromne investicije, katere je zunanja stara industrija že davno odpisala, in je vsled tega konkurenčni boj nemogoč, ako ne dobi izredne pomoči od države. Prav tako je naša industrija v mnogočem vezana na uvoz surovine prav iz dežel, s katerimi mora voditi konkurenčni boj. Vse to so momenti, ki jih mora carinska politika upoštevati, vendar pa le v toliki meri, da zaščita industrije ne pride drugim stanovom v škodo, kar bi bilo, ako previsoke carine na uvoz tujih izdelkov dajo domači industriji naravnost monopol. Pogrešna je tudi previsoka carina pri uvozu tistih predmetov, ki jih naša industrija ali dovolj ne proizvaja, ali pa jih proizvaja v taki kakovosti, ki ne odgovarja uporabnim zahtevam. In vendar zasledimo vse te hibe v novem carinskem tarifu, ki nam je prinesel deloma carine na predmete, ki se pri nas sploh ne proizvajajo še nepopolno, tako da jih uporabniki raje dražje uvažajo od zunaj, kakor pa kupujejo doma. Res je, da je boj naših delegacij pri sklepanju trgovskih pogodb najtežji, v kolikor se tiče zaščite industrijskih predmetov, ker je pač interes zlasti naših sosednjih držav priboriti odjemni trg za svojo v krizi se nahajajočo industrijo. Zato je naravno, da je vladar pri določitvi carin posegla višje, kot ne, da jih posamezni predmeti preneso, ker bo itak morala še znatno popustiti ob sklepanju pogodbe. Ves carinski tarif predstavlja skrb vlade,

da zaščiti industrijo in pospeši njen razvoj. Dasi izkazuje tarif tudi glede zaščite, deloma glede pretirane zaščite, deloma pa tudi radi nepoznanja razmer svoje hibe, moramo vendar resnici na ljubo konstatirati, da pomeni, kar zadeva industrijo, velik korak naprej in je v veliko ozirih zadovoljil industrijske kroge.

Ker se bodo carinske postavke glede uvoza industrijskih izdelkov še znatno spremenile, se v podrobno kritiko še ne moremo spuščati in se na to povrnemo šele potem, ko bo sklenjena in uveljavljena avstrijsko-jugoslovanska trgovska pogodba; želeli bi bilo le, da bi do te pogodbe kmalu prišli, ker so sedanje carinske postavke naravnost neznosne.

Drugača pa je stvar, ako premotrivo tarif s stališča našega kmetijstva in sicer tako, kolikor zadevajo carine predmete, ki jih prideljuje kmetijstvo, kakor tudi glede predmetov, ki jih kmet potrebuje in jih mora uvažati od zunaj. Pri prvih se vidi, da je zasledovala vlada le fiskalne interese, ne glede na to, ako ti predmeti carino preneso, pri drugih pa je zasledovala tudi fiskalne interese, in to pri predmetih, ki jih kmet mora uvažati, ali pa je skušala z visokimi carinami prisiliti kmete, da si nabavljajo razna gospodarska orodja in potrebščine doma, četudi jim kvaliteta domačih izdelkov ne ugaja.

Glede predmetov, ki jih mora kmet uvažati, bo sicer še tudi možna in potrebna korektura pri sklepanju trgovskih pogodb, predmeti pa, ki jih kmet prideluje, ne stoje v ozki zvezi s takimi pogodbami in je notranja zadeva naše lastne države.

V oceno naše trditve zadostuje že samo nekaj zgledov, ki dokazujejo, da so bili interese našega kmeta prezrti in je potreba temeljite izpremembe carinskega tarifa.

Pri kmetijskih pridelkih je najvažnejša izvozna carina, uvozne carine vladar itak ne razmotriva s stališča producenta, temveč konzumenta. V strogo agrarni državi se bo v normalnih časih res lahko pričakovala preprečitev uvoza kmetijskih pridelkov, vsled česar moramo biti načelno za uvedbo uvozne carine na žito in mlevske izdelke. Približujemo se sicer vedno bolj normalnim časom, vendar jih danes še nimamo, vsled česar pristanemo na kompromisno politiko, da se v svrhu reguliranja cen odredimo uvozne carine na žito, če tudi gre to na račun kmetijskih interesov, kajti izkušnja zadnjih mesecev nas je ponovno poučila, da je bilo to potrebno, ker bi bil sicer delavski in srednji stan po draginji le preveč prizadet. Novi tarif daje zadostno zaščito pri uvozu kmetijskih pridelkov, a se carina iz navedenega razloga ne pobira. Dasi bi bila uvozna carina v korist producenta, a je začasno ukinjena, vendar se je od strani kmetijstva ta koncesija v korist konzumentov mirno sprejela. Žito naj tudi zanaprej ne plačuje nikake carine pri uvozu, nič pa ne smemo imeti proti temu, če plačuje moka uvozno carino, ki pa mora biti nižja kakor znašajo stroški mlenja, vse to pa, dokler se vodi boj proti draginji. To so koncesije, ki jih kmetijstvo mora priznati konzumentu in pa mlinski industriji, več pa nič, ker je to dovolj; prost uvoz žita naj prepreči, da se cene v notranjosti ne povzpno čez svetovno pariteto, uvozna carina na moko pa naj zadovolji mlino. Industrijo, vendar ne več kot ta potrebuje zaščite v konkurenci z zunanjo mlinsko industrijo. Te koncesije danes še mirno in opravičeno

zahtevamo od kmetijstva, dasi smo agrarna država, to pa zato, ker se tudi naše kmetijstvo ne more prilagoditi samo svetovni pariteti, če ni po konkurenci od zunaj k temu prisiljeno, kajti tečaj dinarja sam ni dovolj odločujoči faktor.

Ako pa smo stavili na kmete zahteve, da pripusti tujo konkurenco in zaščite agrarnih pridelkov ne more izkoristiti sebi v korist in konzumentu v škodo, potem pa mora biti tudi država toliko pravična, da ne ovira producenta v boju s tujo konkurenco. In vendar država to pravico z izvoznimi carinami ovira. Ovira ga pri izvozu žita, deželskih pridelkov in živine, ter ovira njega in lesno industrijo pri izvozu lesa. To nam dokazuje novi carinski tarif, ki predpisuje sledeče izvozne carine: na pšenico Din 1.30, koruzo, rž in ječmen Din 0.80, oves Din 0.40, fižol Din 2.—, seno Din 0.15, vse v zlatu od 100 kg. Ta carina je največja krivica in gre naravnost iz kmetovega žepa. Za toliko morajo namreč biti naši pridelki pri izvozu cenejši kakor pridelki drugih držav, če hočejo priti na zunanja tržišča. Ker pa nihče ne vpraša, ali se vrši prodaja za izvoz ali domačo porabo, zato se mora ta odbitek splošno računati tudi v notranjem prometu in zato mora plačati kmetijski stan samo na teh orbitkih od cen stotine milijonov dinarjev prikritega davka, zraven pa slišati neprestano zabavlječo, da kmet skoro nobene davka ne plačuje in se njemu nikjer boljše ne godi kakor pri nas. Ta carina, ki se plačuje od izvoza kmetijskih pridelkov, je največja krivica v carinskem tarifu, da to znova podčrtamo, in je dolžnost vlade, da jo čim preje odpravi, a odpraviti jo more le s popolno ukinitvijo izvoznih carin na kmetijske pridelke. Je pa tudi omalovaževanje kmeta, kajti glede izvoza industrijskih izdelkov se postavlja vlada na stališče, da morajo biti načelno prosti vsakega obdavčenja pri izvozu in so tudi z malo izjemami, dočim postavlja vlada kmeta s tem, da obdavčuje njegovo delo, med državljane druge vrste.

Se občutljivejša pa kot pri deželnih pridelkih je carina pri izvozu živali. Carina znaša po komadu: od konja do 3 let Din 8.—, nad 3 leta Din 16.—, od ovce Din 2.50, goveda Din 15.—, seveda vse v zlatu, kar znači 13krat toliko kakor je v tarifu zapisano. Določitev pri izvozni carini svinj pa se zdi, da ali dotičnik, ki jo je vladar predložil, razmer ni poznal, ali pa jo je vladar naperila naravnost proti slovenskemu kmetu. Sestavljena je zelo pretkana. Razločuje namreč svinje do in nad 100 kg teže, a carini se lahko po komadu ali pa na težo, in sicer znaša carina od 100 kg Din 16.— od komada pa tudi Din 16.—. Vsakemu je znano, da so se od nekdanjih izvažali iz Slovenije največ mesnati prašiči v povprečni težini circa 100 kg, in tako bo plačal naš prašičerejec izvozne carine Din 16.— od komada, pa naj ga že carini po teži ali komadu. Iz Srbije in Vojvodine pa se izvažajo svinje, ki povprečno tehtajo 150—160 kg; ti bodo carinili seveda po komadu in tako bo prišlo, da odpade na kg prašiča iz naših krajev 0.16 zlat. Din carine, na svinjo iz Srbije ali pa Vojvodine pa 0.10 zlatih Din. Ker pa bo Avstrija tudi sama protežirala uvoz pršutarjev pred mesnatimi prašiči, bo malo verjetnosti, da bo naša delegacija v naš prid kaj napravila, ker bi pač dobila v odgovor: saj sami otežujete izvoz mesnatih prašičev, kako pridemo mi do drugačnega postopanja, kakor da Vas z našo uvozno carino podpiramo. Če je to carino napravila nevednost in nepoznavanje razmer, potem je to neodpustljiva malomarnost in za-

nikrnost, če pa je bila napravljena vedoma, potem je to zloba. Naj pa bo že vzrok nespamet ali hudobnost, to diferenciranje mora pasti, ker je krivično. Ker tvori živinorejstvo eden glavnih dohodkov kmetovih, a so cene vsled rastočega tečaja dinarja vedno nepopolnejše, tudi izvoz živine ne prenaša prav nikake izvozne carine več in je dolžnost vlade, da jo čim preje odpravi.

Izmed vseh industrij je menda edino lesna industrija, na katero je vladar pri zaščiti carine pozabila, oziroma jo postavila v eno vrsto s kmetijstvom. Najprej je na uvoz vpeljala carine, katere vsled visokih železniških tarifov ne preprečujejo uvoza tujega blaga po ugodnejših cenah, potem pa je še izvoz otežkočila z primeroma visokimi izvoznimi carinami. Kar velja za gori našete predmete, velja tudi za les: edina poprava krivice je odprava carine pri izvozu.

Kakor pa je carinski tarif zadel kmeta pri izvozu njegovih pridelkov, prav tako mu ni prizanesel pri uvozu tistih predmetov, ki jih mora dobivati iz inozemstva. Morda bo enkrat naša industrija proizvajala tudi dobro kmetijsko orodje in poljedelske stroje, danes pravijo, da so naši izdelki še zelo zaostali za zunanjimi, vsled česar je kmet le kupoval tuji, če so bili nekoliko dražji, no sedaj bo moral segati po domačem blagu, kajti na uvoz od zunaj so vpeljane naravnost pretirane carine, tako na primer plačajo: kladiva Din 30, sekire Din 50.—, lopate Din 45.—, kose in spe Din 70.—, plugi Din 40.—, okovi za vrata in okna Din 80.—, vinogradniške brizgalnice in razprašilniki Din 300.— in drugi poljedelski stroji: mlatilnice izpod 1000 kg teže Din 30.—, posnemalniki Din 20.—, stiskalnice za grozdje Din 20.—, za seno Din 30.— itd. vse v zlatu od 100 kg teže. Največja anomalija pa je, da je upeljana carina tudi na uvoz umetnih gnojil, dočim drugod vlade podpirajo uvoz gnojil s premijami in specialnimi železniškimi tarifami, je naša vlada žalosten zgled nerazumevanja važnosti modernejšega napredka v kmetijstvu. Tako naš novi carinski tarif ni le hudo breme za kmetijstvo, temveč je tudi dokaj nazadnjaštv.

Da carinske postavke take, kakor jih je vladar uveljavila, ne morejo ostati, je vladar že sama uvidela. Komaj je novi tarif objavila, že je napovedala, da namerava izvozne carine revidirati in jih znatno zmanjšati.

Ko je bila gorenja kritika že napisana, je prineslo časopisje vest, da je vladar znižala izvozne carine, kakor sledi: Carina znaša od danes naprej na pšenico Din 0.50, turščico Din 0.50, oves Din 0.20, fižol 1.—, konje 4—8, ovce 1.50, svinje komad 8.— itd. Poleg tega je vladar znižala agio pri plačevanju carine od 12 na 11.

S to spremembo je vladar v zadnjem trenutku, preden je odstopila, hotela vsaj deloma popraviti krivice, ki jih je napravila z uvedbo novega carinskega tarifa kmetijstvu. Krivica je bila tako očitna, da se je je morala sramovati vladar sama, vendar pa krivica z objavljenim znižanjem carinskih postavk še ni odpravljena, temveč se bo popravila šele tedaj, ko bo izvozna carina na kmetijske pridelke, les in lesne izdelke popolnoma odpravljena, ker takrat bo šele smel sadove svojega dela brez obdavčenja postavljati na svetovni trg tako, kakor sme tudi fabrikant postavljati na zunanja tržišča svoje fabrikate. Ali bo nova, sedaj deloma pokmetena vlada odpravila krivice, ki jih je prinesel novi carinski tarif kmetu, nam bo pa bližnja bodočnost pokazala.

Izkaz o stanju Narodne banke z dne 8. julija 1925. (Vse v milijonih dinarjev; v oklepaju razlika napram stanju z dne 30. junija 1925.) Aktiva: kovinska podloga 465.7 (+4.0), posojila na menice in vrednostne papirje 1122.0 (-9.4), račun za odkup kronskega novčanice 1186.3, račun začasne zamenjave

CIKLOSTIL kožni, vošeni papir in barvo
dobavlja
APARATE FRANC BAR, Cankarjevo nabr. 5

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski pisatelj Jules Verne. — Poslovenil A. B.

— Kje je torej resnica med tolikimi nasprotujočimi si trditvami? je vprašala lady Helena.

— Resnica bo pa tale, gospa, je odgovoril smeje se Paganel. Patagonci imajo najbrž kratke noge in dolg trup. Recimo, da imajo ti ljudje šest čevljev, kadar sedijo, in pet samo, kadar so pokonci. Tako bo zmešnjava popolna!

— Dobro ste jo pogodili, dragi učenjak, ga je pohvalil Glenarvan.

— Mogoče pa, da jih sploh ni, potem bi se že najlaže zedinili. Toda, končajmo s tem! Povedati vam moram, da je Magellanova ožina prekrasna tudi brez Patagoncev.

V tem trenutku je jadrar Duncan okoli polotoka Brunswick, razgled na obojno obrežje je bil prekrasen. Sedemdeset milj potem, ko je zavil okoli Gregorjevega rtiča, je pustil na desni strani vojaško kaznilnico Punta Arena. Čilska zastava in cerkveni zvonik sta za hip pokukala izza drevja.

Nato se vije ožina med veličastnimi granitnimi pečnami; gore skrivajo znožje v neizmernih gozdovih, njihova z večim snegom pobeljena temena se izgubljajo v oblakih; proti jugozapadu se vzdiguje gora Tarn 6600 čevljev v zrak.

Prišla je noč, pred njo pa dol somrak. Svetloba se je nalahko prelivala v ljubkih odtentkih. Na nebu so zažarele svetle zvezde, in ozvezdje Južnega križa je kazalo brodarjevemu očesu pot na južni

tež polsvetlobi, prvi luči zvezd, ki so bile namesto svetilnikov na civiliziranih obalah, je jahta nadajevala pogumno svojo pot, ne da bi se zadržala v enem izmed lahko pristopnih malih zalivov, ki jih je vse polno. Rogovila sprednjega dela ladje je pogosto požala veje bukov, ki so se sklanjale nad vodo. Pogosto je vijak razburkal sladko vodo velikih rek, ki se izlivajo v ožino. Pri tem so se zbudile divje race, gosi, sloke in vse pernat prebivalstvo močvirnih krajev. Pokazale so se razvaline, ki so se v noči zdele le še veličastnejše, žalosten ostanek zapuščenih naselbin, katere ime bo večno v nesoglasju z rodovitnostjo obale in z množico divjačine po teh gozdovih. Duncan je drsel mimo Gladnega pristani.

Prav na tem kraju je ustanovil Španec Sarmiento l. 1581. naselbino s 400 dušami. Mesto je imenoval Sv. Filipa. Izredno mrzle zime so uničile naselbino, lakota je ugonobila še to, kar je bil pustil mrz, in l. 1587. je korzar Cavendish našel poslednjega od teh štiristo nesrečnikov, ki je umiral od lakote na razvalinah šeststoletnega mesta po šestih letih bednega življenja.

Nato je jadrar Duncan ob zapuščenih bregovih. Ob solnčnem vzhodu je vozil po najožjem kraju med bukovimi, jesenovimi in brezovimi gozdovi, iz katerih so štrleli tupatam zeleni vrhovi, z mahom obrasli grički, orjaške bodeče palme in ostre peči, med kojimi dosega bucklanski obelisk znatno višino. Nato je zavezil iz ožine v zaliv Sv. Nikolaja ali, kakor ga je bil imenoval Bougainville, Francoski zaliv; v daljavi se je igrala čreda morskih psov in velikih kitov, tako bi vsaj sodil po njihovih curkih, ki si jih videl štiri milje daleč. Končno je zavil okoli rtiča Frowarda, na katerem so se še zaznavali sledovi ledu zadnje zime.

Na drugi strani preliva, na Ognjeni zemlji, je kraljevala 6000 čevljev visoka Sarmientova gora, orjaška skupina skal, med katerimi se pode oblaki. Zdi se, da tvorijo nebo in vrhovi zračno otočje. Pri rtiču Frowardu se končuje pravzaprav ameriška celina, kajti rtič Horn ni nič drugega kot samotna skala, ki se je izgubila v morju pri 56° južne širine.

Potem se preliv zoži še enkrat nad polotokom Brunswick in Zapuščeno zemljo, podolgovatim otokom med tisočermi otočki, kakor velikanski kit v sredi med obrežnim kamenjem. Kakšna razlika med tem razdrapanim koncem Južne Amerike in jasnimi, izrezanimi ostmi Afrike, Avstralije in obeh Indij! Kakšen nepoznan potres je zdrobil na ta način veliki rt med dvema oceanoma?

Rodovitne obale se umaknejo celi vrsti golih, divjih, nazobčanih bregov, Duncan je sledil z gotovostjo, brez obotavljanja, muhastim krivuljam, njegov dim se je mešal med meglice, ki so plavale okrog skal. Vozil je mimo španskih pristav, ki so jih bili nekdanji lastniki postavili na zapuščenih bregovih, ne da bi zmanjšal hitrost vožnje. Pri rtiču Tamar se preliv začne širiti. Jahta se je mogla oddaljiti od brega, da zavije okrog strmih obal otokov Narborough, in se je približala južnemu obrežju. Šestintrideset ur potem, ko so zavezili v ožino, so zagledali strmo skalo rtiča Pilares na skrajnem koncu Zapuščene zemlje. Neskončno, prosto, svetlikajoče se morje se je odprlo njihovemu pogledu. Jakob Paganel ga je pozdravil z navdušeno gesto, z nič manjšim zanosom kot Fernand Magellan sam, tedaj ko se je Trinidad sklonila v sapicah Tihega oceana.

(Dalje sledi.)

Naročite pri Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani Ljudske knjiznice
19. zvezek: »Kazan, Volčji pes.« Cena broš. Din 18.—, vez. Din 30.—
20. zvezek: »Kralj gor.« Cena broš. Din 18.—, vez. Din 30.—

866.2, državni dolg 2966.3, vrednost založenih državnih domen 2138.3, saldo raznih računov 747.3 (+52.0), skupaj 8992.5; pasiva: glavica in rezervni fond 34.1, bankovci v obtoku 5737.1 (+93.0), računčasne zamenjave 366.2, državne terjatve 10.9 (+1.8), razne obveznosti 631.2 (-48.2), vrednost založenih državnih domov. 2138.3, azija 74.3, skupaj 8992.5.

Zivinerejska razstava v Ljubljani. O priliki letošnjega velesejma priredi Kmetijska družba v zvezi z velesejmsko upravo razstavo živine v širšem obsegu. Lani se je vršila samo razstava konj, letos pa se bo tudi vršila razstava goveje živine, na kar se je že dolga leta mislilo. Razstava se bo vršila v nedeljo dne 6. septembra t. l. Priglasila za udeležbo z naznanilom živali, ki se imajo razstaviti, je poslali Kmetijski družbi v Ljubljani zadnji čas do 31. julija t. l.

Ugodna letina žita v Sloveniji. Zetev ječmena je bila letos povsod v Sloveniji, kjer niso bile večje vremenske neizdati (povodnji, toča itd.) jako dobra. Prvi uspehi mlačve kažejo, da ječmen že več let ni tako dobro rodil kakor letos. Prav tako povoljen pridelek obeta pšenica. Sploh bo letos po dosedanjih izgle-

dih dobra letina v vseh pridelkih v Sloveniji. Le sadja po nekaterih krajih ne bo mnogo.

Likvidaciji. Niška tvornica obuvala d. d. je napovedala konkurz. — V likvidacijo je stopilo podjetje Vojvodina d. d. lesna industrija in parni mlin v Novem Sadu. — Likvidacija je prijavilo Hrv. slav. gospodarsko društvo v Novem Sadu.

Trgovina z vinom v Dalmaciji. Oddelek za trgovino in industrijo velikega župana splitske oblasti naznanja Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se je trgovina z vinom po dobljenih poročilih tekom meseca junija t. l. razvijala slabo. Samo manjše količine so se izvozile izven oblasti in se je večina prodanega vina uporabila za domači konzum. Cene so stalne, po kraju in vrsti se plačajo bela vina 45 do 50, opolo 30 do 37.50, črna pa 27.50 do 30 Din po 10% alkohola.

Borze.

Dne 17. julija 1925.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.475—13.625, Italija 209.16 do 212.16 (2.122—2.152), London 275.70—278.70 (276—279), Newyork 56.57—57.37 (56.54—57.34), Pariz 269.50—274.50 (265—270), Praga 1.683—1.707

(1.6815—1.7055), Dunaj 7.965—8.065 (7.975—8.065), Zürich 11.04—11.14 (11.04—11.14).

Curih. Belgrad 9.05 (9.05), Italija 19 (19.20), London 25.085 (25.04), Newyork 515.10 (515.10), Pariz 24.20 (24.20), Praga 15.25 (15.25), Dunaj 72.55 (72.505).

Trst. Ob 11 dopoldne: London 130.50—131, Pariz 126.75—127.25, Newyork 26.80—27, Curih 520 do 525, Zagreb 47—47.40, Dunaj 377.50—382.50, Praga 79.50—80. — Ob 3 popoldne: London 131 do 131.40, Pariz 127.24—127.75, Newyork 26.75—27.06, Curih 523—526, Zagreb 47.30—47.60, Dunaj 381 do 381.50.

Dunaj. Devize: Belgrad 14.45, Kodanj 148.30, London 34.495, Milan 26.14, Newyork 709.35, Pariz 33.345, Varšava 135.65. Valute: dolarj 705.40, lira 26.23, dinar 12.42, češkoslovaška krona 20.995.

Praga. Lira 124.125, Pariz 158.875, London 164.10, Newyork 33.75, Belgrad 59.25.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posojilo 67 den., Celjska posoj. zaklj. 201. Ljubljanska kreditna banka 225 do 250, Merkantilna 101—105, Praštediona 805 do 810, Kreditni zavod 175—185, Strojne tovarne 104 do 130, Trbovlje 340—360, Vevče 100 den., Nihag 45 bl., Stavbna družba 165—180, 4¼% zastavni listi 20 den., 4¼% kom. zadolžnice 20 den.

Zagreb. Hrv. eskomptna 106—106.50, Kreditna Zagreb 56.50—57, Jugobanka 96—97, Praštediona 805—810, Slavenska banka 68.70, Ljubljanska kreditna 235, Sečerna 510—520, Gutmann 415—425.25,

Slavonija 47—48, Trbovlje 347—355, 7% drž. invest. posojilo 66, vojna odškodnina 269.50—274.50.

Dunaj. Alpine 302, Greinitz 151, Kranjska industrijska družba 400, Trboveljska družba 464, Leykam 159, Hrvatsko-slav. dež. hip. banka 701, Gutmann 650, Slavonija 55.

BLAGO.

Ljubljana. Les: deske 25 in 30 mm, monte, fco meja 500 (blago), trami 3—3—9-11, lepo tesani, fco meja 330 (blago), oglje, bukovo, la, fco meja 86 (blago), bukova drva, 1 m dolž, zdrava, fco nakl. postaja 4 vag. zaklj. 20. Žito in poljski pridelki: pšenica Hrdwintler II. fco Postojna trans 425 (blago), koruza, slavonska, fco slavonska postaja 205 (blago), ječmen, slavonski, par Ljubljana 280 (blago).

Novisad. Pšenica bačka avgust 5 vagonov 305, koruza bačka Vinkovci 2 vagona 200, koruza bačka juli, avgust 17 vagonov 196—197.50, koruza sremška 3 vagona 195, koruza banatska 5 vagonov 180, koruza bačka juli 5 vagonov 195.

Poizvedovanja.

Na Ježici ob Savi se je našla ura. Kdor jo je izgubil, naj se ogasi v upravi »Slovenca«, kjer bo izvedel naslov.

Klavir dober, prodam za 5000 Din. Pogleda se lahko od 12.—15. ure Ljubljana - Hradskega vas štev. 64, I. nadstr. 4637

UNDERWOOD

pri Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ul. 6/I. Telefon štev. 980.

UNDERWOOD

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1'50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znamko!

Sprejem čevljar. vajenca, tudi takega, ki se je že pol leta ali eno leto učil in je bil z upravičenim vzrokom odpuščen. Ivan Jamar, Martinova cesta št. 23, Bled.

Išče se popoln. samostojna KUHARICA za trgovsko hišo. Plača mesečno 500 Din. — Naslov v upravi Slov. pod št. 4612.

Išče se poštna ženska v srednji dobi kot gospodinja in kuharica k štirim mlajšim dijakom mirnega značaja, v Ljubljani. Plača po dogovoru. Ponudbe pod »Samostojna gospodinja« na upravo Slovenca pod št. 4631.

Kuharica z dežele, vajena vsega dela, želi službe v župnišču. Naslov v upravi pod št. 4635.

Reduc. uradnica z večletno prakso, večja vsega pisarniškega dela ter slov. in nem. jezika v govoru in pisavi, išče mesta v kakem podjetju. — Ponudbe na E. C., Ljubljana, Tobačna ulica 19/L. 4651

Rudarski nadzornik mlad, z dovršeno rudarsko šolo, dober risar, se išče za naš tehniški biro: »Uprava rudnika »Rtanja, Boljevac, Srbija.« 4552

Vajence za kleparsko obrt sprejme tvrdka L. M. Ecker, sinova, Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Samost. knjigovodja korespondent, več strojepis. in stenografije ter vseh drugih pisarn. del, zmožen slov., srbohrv. in nem., z večletno prakso in prima referencami. Želi mesta. — Ponudbe na upravo lista pod »Vesten«.

SAMOSTOJEN KNJIGOVODJA in POSLOVODJA, samec, voj. prost, želi prenesti službeno mesto h kakemu večjemu, najraje lesn. podjetju v mestu ali na deželi. — Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Samostojen knjigovodja 1.«. 4640

Razpisuje se služba organista in cerkvenika

v Mirni peč. Dohodki so v bini in nekaj iz zemljišča in pristo stanovanje. Prednost imajo tisti, ki so zmožni tudi opravljati službo občinskega tajnika. — Prošnje je nasloviti na župni urad Mirna peč do 15. avg. t. l.

POZOR! KMETOVALCI!

Došli so vsakovrstni poljedelski stroji, katere do-
bite po najnižji ceni pri

Franc Hiti,
Martinova cesta štev. 2.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Dve dobro ohranjeni moški KOLESI prodam. — JUVAN, Novi Udmat 117.

Vinski sodi se ugodno prodajo radi opustitve trgovine. Transportni sodi 300 do 700 litrov ter hrabni sodi do 7500 litrov. — Vpraša in ogleda se lahko pri lastniku Josip JAVORNIK — Žalna (Višnja gora).

PRODA SE večja količina starega strešnika system »Wienerberger-Pressfalz« po ugodni ceni. Vpraša se pri STAVBNI DRUŽBI D. D., Ljubljana, Levstikova ulica. 4650

Senzacija! Vseled pozne sezone platnjeni damski čevlji vseh barv po Din 85.—. Samo pri »VOIKA«, Ljubljana, Krekov trg štev. 10.

JERMENA ZA CEPE gože, biče (gajzle), tržaške bičevnike, različne krtače, motvoz (špačo) in pasove (gurtne), dreto in perilne vrvi kupite najceneje v veletrgovini

OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. Naprodaj p. p. 150 hl sortiranega vina leta 1922, 1923 in 1924. — Franjo Kukec, Dubrava, p. Zavrče, kraj Ptuj. 4630

Tehnično podjetje sprejme marljivega

absolventa strojnega oddelka srednje tehnične šole proti začetni plači. Ponudbe s prepisi spričeval pod »Tehnik« štev. 4645 na upravo.

Velika delavnica 272 m² v Celju blizu kolodvora tik železnice, se odda v najem za večletno predplačilo, mesečno 2500 Din, pripravno za vsako podjetje. Naslov v upravi pod 4644.

Cenjenemu občinstvu najtopleje priporočam higijenično urejeni BRIVSKI SALON.

Niko Koman Poljanska cesta štev. 13, nasproti II. drž. gimnazije.

Fizol vseh vrst, suhe gobe, repno seme, kumna, mravljičina jajca in druge pridelke kupuje Sever & Komp., Ljubljana. Cene sporočamo na zahtevo.

Več stanovanj zamenja »POSREDOVALEC« - Sv. Petra cesta štev. 23 L.

Ajda siva lepo semensko blago in inkarnat deteljo nudi najceneje SEVER & Komp., Ljubljana.

Lep trg. lokal išče v sredini mesta na prometn. kraju najstarejša cvetličarna Franc Herzmansky, Prešernova ulica 5. Ponudbe na gornji naslov.

Vila v Ljubljani se vzame v najem s 4 ali več sobami ter vsemi pritliklinami vred. — Ponudbe pod »Vila« štev. 4569 na upravo.

Pristn naravni MALINOVEC z najboljšim sladkorjem vkuhan v steklenicah in sodčkih na drobno in veliko nudi lekarna dr. G. PICCOLI Ljubljana

Lovci! Oddajo se v Vegovi ulici št. 8 krasni restasi PTICARJI, stari 8 tednov, prvovrstne krvi. Starši vpisani v rodovno knjigo in odlikovani na razstavah in tekmah. Cene po dogovoru. — KLUB LJUBITELJEV PTICARJEV LJUBLJANA. 4639

Iščem mesto blagajničarke ali pomočnice v špecer. ali manufakt. trgovino. Ponudbe upravi pod: »Blagajničarka«.

DRAŽBA

pohištva in obleke. Prešernova 54/III, 20. jul. ob 9. uri.

RADIO

Prvovrstni aparati »Telefunken« »Vocaphon« MATERIAL za amaterje naprodaj pri Jugo - Avto - Ljubljana Dunajska cesta štev. 36.

Umrla nam je draga mama, sestra in stara mama, gospa

Ivana Prešern

vdova po sod. slugi v p. v Radovljici.

Pogreb bo danes popoldne ob 3. uri iz mrtvašnice deželne bolnice k Sv. Križu.

Priporočamo jo v blag spomin!

Rodbina PREŠERNOVA.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prazalostno vest, da je moj nad vse ljubljani soprog, oziroma oče, gospod

Zdravko Kranjc

hišni posestnik in trgovec,

danes, dne 17. julija ob 4. uri zjutraj nenadoma preminul.

Pogreb predragega pokojnika se vrši v nedeljo dne 19. julija ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Cankarjeva ulica štev. 7, na okoliško pokopališče.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin!

Celje, dne 17. julija 1925.

Žalujoča soproga
MIMI KRANJC
s sinom.